

STJERNEN

140. ÅRGANG

NUMMER 5

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

MAJ 1991

HERMANA TOLENTINO

LA IGLESIA DE
JESUCRISTO
DE LOS SANTOS
DE LOS ÚLTIMOS
DÍAS

STJERNEN

MAY 1991

På omslaget:

Elsa Maria Tolentino fra Santo Domingo, der er missionær i Santiago-missionen i Den Dominikanske Republik.

Elsa er en af de mange indfødte missionærer, som udgør omkring 40 procent af alle missionærerne i Den Dominikanske Republik. Se „Hellige fra Den Dominikanske Republik“, side 10.

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB	
DEN HELLIGE TIENDELOV PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
MED MINE EGNE ØJNE PAMELA J. TAYLOR	7
HELLIGE FRA DEN DOMINIKANSKE REPUBLIK	
ELISABETH OG JED VANDENBERGHE	10
POSITIV DISCIPLIN MARILYN WHITAKER	25
KRISTI LIV, II DEL MALERIER AF CARL BLOCH	32
MIN FAR OG MIN TEMPELANBEFALING	
ÆLDSTE L. TOM PERRY	42

ISÆR FOR UNGE

„VÆR ÆRLIG LIGESOM JULIUS“ JULIUS B. CAESAR	8
SPØRGSMÅL OG SVAR	
HVORDAN MAN OVERVINDER FRISTELSEN TIL AT TAGER NARKOTIKA	26
DU VED DET I DIT HJERTE SHIRLEY PULLEN	30
SIG MIG, HVEM DU OMGÅS . . . CHRIS CROWE	46

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE	1
HÅNDBOG FOR FAMILIER	
HVORDAN MAN HJÆLPER SINE BØRN MED AT FÅ ET VIDNESBYRD	18
BESØGSLÆRERINDEBUDSKAB	
VOR GUDDOMMELIGE VÆRDI	24

BØRNESTJERNEN

JOSEPH SMITH KELLENE RICKS	2
HISTORIE	
MAJ-DRONNING HISTOIRE AF BARBARA WELLS	4
SANG	
HELLIGÅNDEN JEANNE P. LAWLER	7
PÅ OPDAGELSE	
MINE VENNER, HMONG'ERNE	
JENNIFER BRASS JENKINS OG SANDY BRASS JENKINS	8
FÆLLESTID	
BYG PÅ MIN KLIPPE LAUREL ROHLFING	10
FRA VEN TIL VEN	
HOWARD W. HUNTER	12
NYE VENNER	
SATU MERENLUOTO FRA TURKU I FINLAND LAWRENCE CUMMINS	14

FRA REDAKTIONEN

Vi påskønner meget vore læsere i hele verden. Vi beder jer om at sende jeres breve, artikler og historier til os.

(Vær venlig at anføre jeres fulde navn, adresse, ward eller gren samt stav eller distrikt).

Vi er glade for de breve og artikler, vi allerede har modtaget, og vi ser frem til at høre fra flere af vore læsere i fremtiden. Vores adresse er Stjernens redaktion, Hans Egedesgade 2, 1, 2200 København N.

FYLDT MED KÆRLIGHED

Som nyt medlem af Kirken har jeg stadig meget at lære. Der er ikke mange blade, der kan røre mit hjerte, som *Shentao Che Cheng* (kinesisk). Jeg blev dybt rørt og kunne ikke lade være med at græde, da jeg læste

Brødrenes taler fra oktoberkonferencen 1990. Hele bladet er fyldt med kærlighed og åndelighed. Der var også andre medlemmer af mit ward, der var rørt af dette nummer.

Jeg er så taknemmelig for min himmelske Faders velsignelser, der bevirkede at min hustru og jeg kunne blive medlemmer af denne sande kirke. Vi efterlever flittigt evangeliets principper for at kunne undervise vore børn og håber, at de begge en dag vil kunne udføre en mission for Kirken.

Tung-Chi Chiang

Hsin-Chu gren

Taiwan Hsin-Chu distrikt

IKKE-MEDLEM

Sidst år lånte en ven, som er medlem af Kirken, mig nogle eksemplarer af *Liahona* (spansk). Den første, jeg læste, var fra

januar 1990, som bestod af talerne fra oktoberkonferencen i 1989. Der var så mange smukke artikler om vor himmelske Fader, og jeg fandt ud af, hvor betydningsfuldt og værdifuldt det er at læse Herrens profeters ord.

Siden da har jeg læst flere numre af dette dejlige blad. Ud fra min erfaring tror jeg, at jeg kan sige, at skrifterne lærer mig teorien ved at leve retfærdigt, og bladet giver mig styrke til at anvende denne teori.

Jeg nyder at læse *Liahona* i en sådan grad, at jeg gerne vil have mit eget abonnement, selv om jeg ikke er medlem af Kirken.

Victor Manuel Villegas Pérez
Veracruz, Mexico

FORSLAG

Liahona (spansk) er en stadig kilde til inspiration og motivati-

on for mig såvel som for min familie, som den sikkert er det for tusindvis af mennesker, som læser den. Min otte-årige søn havde sit eget abonnement et år, og min hustru og jeg har hver sit.

Mange af bladets taler og historier har hjulpet mig som andenrådgiver i vores stavspræsidentskab med at motivere medlemmerne til at gøre det, som Herren ønsker, de skal gøre.

Jeg har dog, fordi det er mit ansvarsområde som rådgiver, opdaget, at der kun er få eller slet ingen taler om templetjeneste og slægtshistorie. Kunne I afsætte et nummer af bladet til disse emner? Taler af generalautoriteterne om offer, tro, loyalitet og indvielse til disse to vigtige emner kunne være nogle af emnerne for sådant et nummer.

Israel Rubalcava Lopez
Puebla, Mexico

STJERNEN

Maj 1991 140. Årgang Nummer 5

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

De Tolvs Kvernum:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packard,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Vejledere: Rex D. Pinegar,
Gene K. Cook, John E. Groberg,
Robert E. Wells

Redaktør: Rex D. Pinegar

Adm. direktør for Curriculum
Department: Ronald L. Knighton

Adm. direktør for Kirkens tidsskrifter:
Thomas L. Peterson

International Magazines:

Chefredaktør: Brian K. Kelly
Medredaktør: Marvin K. Gardner
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnестjernens:

DeAnne Walker
Tilslutningsende art direktor:
M. M. Kawasaki
Art Director: Scott D. Van Kampen
Design: Shari Cook

Stjernen:

Redaktør: Carsten Gram
Kirkens: Carsten Gram

Redaktionen adresse:

Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1.
DK-2200 København N
Telf. 31 391366

Distribution:

Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9
DK-3540 Lyngby
Telf. 42 187727

© 1991 by Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints
Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk, tahitisk og thailandsk; kvartalsvis på islandsk.

STJERNEN (ISBN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 a year, \$1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian

subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.
POSTMASTER: Send address changes to STJERNEN 9, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnement:

12 numre DKK 90,- (inkl. moms og porto) Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngby. USA og Canada: US\$10.00 (Surface mail).

Udkommer 12 gange om året

Printed by Friedrichsdorf Printing Center, Germany

ISBN 0900-2545

PB MA 9105 DA

91985 110
Danish

Den hellige tiendelov

Præsident Gordon B. Hinckley

Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Ved mere end én lejlighed hørte jeg præsident Heber J. Grant, med overbevisende stemme, bære sit vidnesbyrd om den hellige tiendelov og de vidunderlige løfter, som Herren har givet dem, der ærligt betaler tiende og offerydelser. Jeg var dybt berørt over de ting, jeg hørte.

Den gamle profet, Malakias' storslåede ord blev ofte citeret: „Skal et menneske bedrage Gud? I bedrager mig jo! Og I spørger: „Hvorned har vi bedraget dig?“ Med tienden og offerydelser!

I trues med forbandelse og bedrager dog mig, ja, alt folket gør det!

Bring hele tienden til forråds huset, så der kan være mad i mit hus; sæt mig på prøve dermed, siger Hærskarers Herre, om jeg da ikke åbner eder himmelens sluser og udøser velsignelse over eder i overmål.

Jeg vil for eders skyld skræmme æderne, så at de ikke ødelægger eder landets afgrøde, og vinstokken på marken skal ikke slå eder fejl, siger Hærskarers Herre.

Og alle folkene skal love eder, fordi I har et yndigt land, siger Hærskarers Herre“ (Mal. 3:8-12).

Jeg vidste, at det var Herren, Himlens Gud, der gav disse løfter. Jeg vidste, at han ville holde sine løfter, og jeg ved nu, at han gør det.

Jeg vil altid være taknemmelig for en far og mor, som, lige så langt tilbage, som jeg kan huske, har undervist os i at betale tiende. I det ward, hvor vi boede, havde biskoppen dengang ikke noget kontor i kirkebygningen. Vi tog hjem til ham til tiendeopgørelse. Jeg kan stadig huske den skælven, jeg følte, da jeg trådte ind i det hjem til tiendeopgørelse hos biskop John C. Duncan. Beløbet har måske kun været omkring 25 cents, for vi fik ikke mange lomme penge i de fattige tider, men det var ærlige 10 procent, som vi havde regnet det ud på vores barnlige måde efter et lille vers, vi sagde sammen i søndagsskolen:

„Jeg vil altid være taknemmelig for en far og mor, som har undervist os i at betale tiende. Jeg har endnu ikke fundet en tiendebetaler, som ikke på en meget bogstavelig og smuk måde kan bære vidnesbyrd om, at Himlens sluser har været åbnet og velsignelser er blevet udgydt over ham eller hende.“

„Jeg beder jer, unge
mennesker, om at gøre dette til en
vane, mens I stadig er unge og til
at beslutte sig til at gøre det
hele jeres liv.“

*Hvad er tiende? Det er at gi'
en krone af en tier, af hundrede ti.*

Vi følte aldrig, at det var et offer at betale tiende. Vi følte, at det var en pligt selv vi, som var små børn, gjorde vor pligt, som Herren havde skitseret, og at vi hjalp hans kirke i det store værk, den skulle udføre.

Vi gjorde det ikke med forventning om materielle velsignelser, selv om vi kan bære vidnesbyrd om, at vi virkelig blev velsignet på denne måde. Herren åbnede Himlens sluser og udgød sine velsignelser i stort mål. Jeg ved, at han vil velsigne alle, som vandrer i lydighed mod denne befaling.

Misforstå mig nu ikke. Jeg siger ikke, at hvis du ærlig betaler tiende, så vil din drøm om et flot hus, en Rolls Royce og ejerlejlighed på Hawaii gå i opfyldelse. *Herren vil åbne Himlens sluser i overensstemmelse med vores behov og ikke i henhold til vores grådighed.* Hvis vi betaler tiende for at blive rige, gør vi det af den forkerte årsag. Det grundlæggende formål med tiende er at give Kirken midler til at udføre Herrens værk. Velsignelserne til giveren er noget sekundært, og disse velsignelser kommer måske ikke altid som økonomiske eller materielle goder. Da Herren talte om at åbne Himlens sluser, sagde han:

„Jeg vil for eders skyld skræmme æderne, så at de ikke ødelægger eder landets afgrøde, og vinstokken på marken skal ikke slå eder fejl, siger Hærskarers Herre. Om alle folkene skal love eder, fordi I har et yndigt land, siger Hærskarers Herre“ (Mal. 3:11-12).

Der er mange måder, hvorpå Herren kan velsigne os ud over med jordens rigdomme. Der er store velsignelser bestående af sundhed. Herren har lovet, at han vil skræmme æderne for vores skyld. Malakias taler om landets afgrøde. Kan dette, at skræmme æderne ikke

gælde i forbindelse med vores personlige bestræbelser og anliggender?

Der er store velsignelser i form af visdom, af kundskab, endog skjulte skatte af kundskab. Vi får løfte om, at vi skal få et yndigt land, hvis vi vandrer i lydighed mod denne lov. Jeg kan fortolke ordet *land* som *folk*, at de, som er lydige, skal blive et yndigt folk. Det er i sandhed noget vidunderligt, at blive beskrevet som et yndigt folk, som andre beskriver som velsignet!

Vi hører nogle i dag, som siger, at på grund af det økonomiske pres, har de ikke råd til at betale tiende. Jeg husker en oplevelse, jeg havde som stavspræsident for nogle år siden. En mand, som jeg kendte, kom for at få en underskrift på sin tempelanbefaling. Jeg stillede ham de sædvanlige spørgsmål og spurgte ham bl.a. om han ærligt betalte tiende. Han svarede beredvilligt, at det gjorde han ikke, at han ikke havde råd til det på grund af sin store gæld. Jeg følte mig tilskyndet til at fortælle ham, at han ikke kunne betale sin gæld, før han betalte sin tiende.

Han fortsatte som hidtil et år eller to, og tog så en ny beslutning. Nogen tid efter talte han om det og sagde: „Det, du sagde til mig, har vist sig at være sandt. Jeg mente ikke, at jeg kunne betale tiende på grund af min gæld. Jeg opdagede, at lige meget hvor hårdt jeg forsøgte, kunne jeg ikke få min gæld betalt. Til sidst satte min hustru og jeg os ned og talte om det. Vi kom frem til, at vi ville efterprøve Herrens løfte. Det gjorde vi. Og på en eller anden måde, som vi ikke helt kan forstå, har Herren velsignet os. Vi har ikke savnet det, vi har givet ham, og for første gang i mange år går vores gæld ned. Vi har fået visdom til at budgettere vores udgifter og til at finde ud af, hvor vores penge blev af. På grund af at vi nu har et højere mål, kan vi nedskære nogle af vores ønsker. Og desuden føler vi, at vi kan tage til Her-

rens hus sammen med dem, der fortjener denne vidunderlige velsignelse.”

Vi *kan* betale tiende. Det er ikke så meget en beslutning om penge, som det er en beslutning om tro. Jeg har endnu ikke fundet en tiendebetaler, som ikke på en meget bogstavelig og smuk måde kan bære vidnesbyrd om, at Himlens sluser har været åbnet og velsignelser er blevet udgydt over ham eller hende.

Jeg formaner jer, mine brødre og søstre, allesammen, om at tage Herren på ordet i denne vigtige sag. Det er ham, som har givet befalingen og udtalt løftet. Jeg går tilbage til Nephi, som i sin bekymring sagde til sine brødre: „Lad os . . . være tro i at holde Herrens bud; thi se, han er mægtigere end hele verden” (1 Nephi 4:1).

Af hele mit hjerte beder jeg de sidste dages hellige om at leve ærligt over for Herren i betalingen af tiende og offerydelse. Jeg beder jer, unge mennesker, om at gøre dette til en vane, mens I stadig er unge og til at beslutte jer til at gøre det hele jeres liv. Indtrængende beder jeg jer, som er ledere i Kirken, om at bede folket, til deres eget gavn og velsignelse, om at øge deres trofasthed i betaling af tiende og offerydelse.

Det er et mirakel for mig, at Kirken er i stand til at opnå så meget. Det er et mirakel, der er blevet gjort mulig på grund af tro, i en plan, som Herren selv har lagt for sit riges finansiering.

Tiende er en så enkel og ligetil ting. Princippet, som det gælder for os, er faktisk fremsat for os i et vers af Lære & Pagter afsnit 119.

„Og derefter (efter at de hellige ofrede deres overflødige ejendom til biskoppen i 1838) skal de, som således har betalt tiende, betale en tiendedel af deres årlige indkomst, og denne lov skal gælde for dem evindeligt, for mit hellige præstedømme, siger Herren”.

Dette fjerde vers består af 30 ord. Sammenlign den med de besværlige og komplicerede skattelove, som iværksættes af regeringer. I det ene tilfælde er det en kort udtalelse fra Herren, betalingen overlades til den enkelte ifølge tro. I det andet tilfælde er det et indviklet net, skabt af mennesker og iværksat ved lov.

Herren har lagt et overvældende ansvar på Kirken. Tiende er kilden til indkomst, for at Kirken kan udføre de nødvendige aktiviteter. Behovet er altid større end det, der er tilgængeligt.

Må Gud hjælpe os med at være trofaste i overholdelsen af det storslåede tiendepincip, som kommer fra ham sammen med hans vidunderlige løfter. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER

1. Herren har givet store løfter til dem, som er ærlige i deres tiendebetaling.
2. Løfter om helbred, visdom, kundskab og evnen til at være et dyndigt folk samt det privilegium, at æderen skal skræmmes bort, er blot nogle få af de måder, hvorpå Herren kan velsigne os, når vi holder tiendeloven.
3. Tiende betales i højere grad ved tro end ved penge.
4. Herren har pålagt Kirken et overvældende ansvar, og tiende er de økonomiske midler, hvorved dette opfyldes.

Med mine egne øjne

Pamela J. Taylor

Jeg kan kun se omkring 10 procent af det, der er omkring mig – hovedsagelig genstande, der er store, og som bevæger sig langsomt. Men det ændrede sig nogle øjeblikke en eftermiddag.

Der var tilsyneladende ingen i nærheden, da jeg sad på en skyggefuld bakke. Græsset under mig dækkede jorden som et grønt tæppe, og jeg nød duften af roserne i nærheden. Jeg knælede ned for at røre blomsterne, taknemmelig for, at jeg kunne se en lille del af Guds smukke verden.

Pludselig følte jeg en bevægelse tæt på mig. Så hørte jeg et pip omkring en halv meter væk. *Det må være en fugl*, tænkte jeg og ønskede, at jeg kunne se den. Jeg havde aldrig set en rigtig fugl, kun billeder af dem i bøger. Men det ville jeg nok aldrig komme til, for de var så små, og de fløj så hurtigt.

Min puls slog hurtigere, da jeg så et glimt af noget brunt. Jeg anstrengte mine øjne, indtil jeg kunne se, at det var en fugl. Jeg så med ærefrygt, da fuglen majestætisk bredte sine vinger ud foran mig. Jeg holdt vejret, for ikke at skræmme den væk.

Den blev kun kort. Da den forsvandt i den blå himmel, græd jeg. Jeg havde set noget så smukt, at jeg ønskede at se mere.

Snart kom en anden tanke til mit sind. Hvis jeg kunne se alt, ville jeg

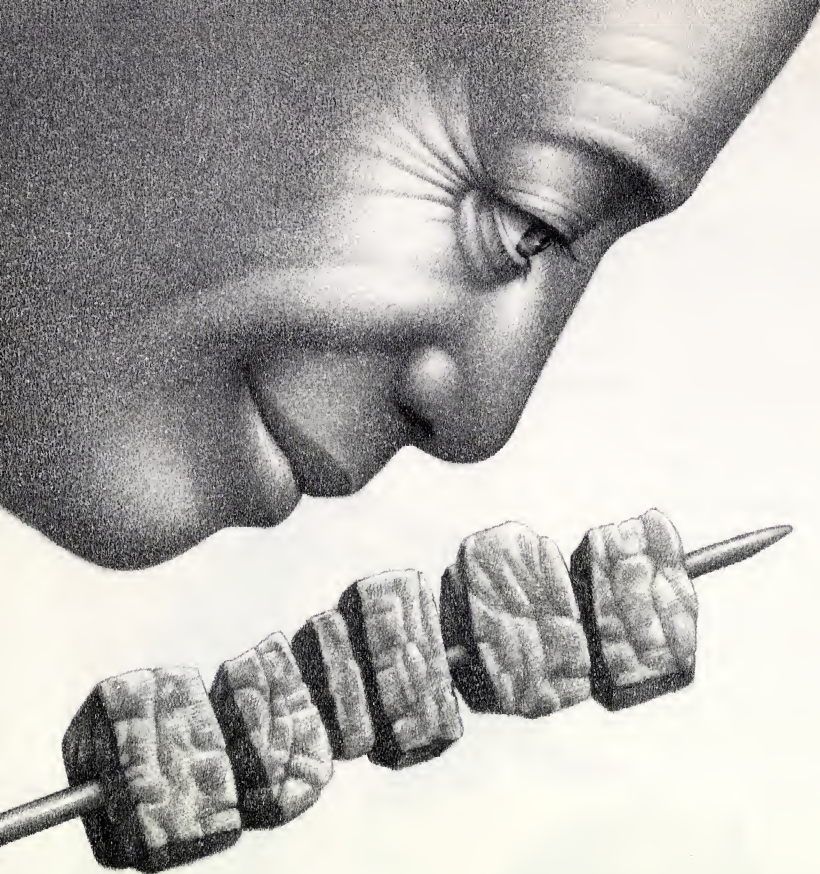
måske ikke have værdsat alle de smukke ting, som jeg nu gjorde. Måske ville jeg ikke så let kunne se indre skønhed eller have den medfølelse, jeg havde lært gennem min egen lidelse. Det var Guds blide påmindelse om hans vilje for mig. Jeg kunne bedst tjene ham, som jeg var.

Jeg tørrede mine øjne. „Tak, Herre,” bad jeg, „fordi jeg måtte se en fugl.” □

Pamela J. Taylor bor
i Valley Park Ward,
Bennion Utah East Stake.

ILLUSTRERET AF RICHARD FULL

Jeg er glad for at være sidste dages hellig her på Filippinerne. Jeg kan lide at fortælle mine venner om det. Min religion har lært mig mange ting, som mine venner ikke ved, og en af disse ting er ærlighed. Ærlighed er en af de enkle måder, hvorpå jeg kan lære mine venner at respektere mig og min religion. Det beviste en oplevelse, jeg havde for nylig.

Jeg var gået i skole uden at spise morgenmad og i løbet af timen blev min mave ved med at lave nogle sjove lyde, der fortalte mig, at jeg var sulten. I frikvarteret skyndte jeg mig derfor hen til en barbecueforret-

ning i nærheden. Jeg fik to pinde med kød, spiste dem og skyndte mig tilbage til skolen.

Da vores lærerinde bad os om at skrive noget i vores notesbøger, stak jeg hånden ned i lommen for at finde en blyant, og så fandt jeg ud af at pengene til kødpindene stadig lå i min lomme! Uden tøven løb jeg ud af klassen, tilbage til forretningen og betalte for min mad. Sælgeren var så glad, at han gav mig en kødpind helt gratis.

Jeg gik smilende tilbage til klasseværelset, men fandt der en meget vred lærerinde. Jeg havde glemt at bede om lov til at gå, og hun ville vide, hvad jeg havde lavet.

Jeg fortalte hende alt, og til min overraskelse lagde hun sin arm på min skulder, så ud over klassen og sagde: „Jeg vil ønske, at I alle ville være ærlige som Julius.“

„VÆR ÆRLIG LIGESOM JULIUS“

Julius B. Caesar

Så spurgte hun mig, hvorfor jeg gav sælgeren pengene, når jeg med lethed kunne have beholdt dem. Jeg svarede: „Fordi jeg er diakon, og min biskop vil ikke give mig lov til at omdele nadveren, hvis jeg ikke er værdig.“ Hun forstod ikke helt, hvad det var, jeg talte om, og spurgte igen, hvorfor jeg ikke havde beholdt pengene.

Jeg svarede: „Fordi vi tror, at vi skal være ærlige.“

„Hvorfor det? Hvad er din religion?“ ønskede hun at vide.

Uden tøven sagde jeg: „Jeg er mormon.“

„Åh,“ svarede hun, „Det er derfor, du var ærlig.“

Min lærer fik mig til at føle mig som en kæmpe den dag. Jeg er glad, fordi jeg fulgte den 13. trosartikel, som begynder sådan: „Vi tror, at vi må være ærlige . . .“ Ærlighed betaler sig virkelig. □

ILLUSTRÆT AF STEVE KRODT

Elisabeth og Jed VanDenBerghe

Hellige fra Den Dom

ILLUSTRERET AF JED VANDENBERGHE

minikanske Republik

Kirkens omfattende vækst i Den Dominikanske Republik har medført både vel-signelser og udfordringer. Medlemmer og ledere på denne ø i Det Caribiske Hav ser fremad med optimisme.

Hvis man for ti år siden i Den Dominikanske Republik havde spurgt en eller anden på gaden om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, ville svaret sandsynligvis blot have været en spørgende blik. Det lille land, der dækker de østlige to tredjedele af øen, Hispaniola, ligger kun ca. 900 km sydøst for Florida. Resten af øen består af Haiti. Indtil 1978 var den eneste kontakt dominikanerne havde med Kirken „reklamerne“, som man kaldte dem – familiebudskaber i fjernsynet, udarbejdet af en kirke, som ingen havde hørt om.

Nu, tre stave, to missioner, seks distrikter og mere end halvfjerds grene senere, kender næsten alle til de sidste dages hellige. Kirkens medlemsantal er vokset fra seks i 1978 til 25.000 i 1990. I områder, der strækker sig fra hovedstaden, Santo Domingo, til de mindre byer langs strandene ved Det Caribiske Hav kan man finde sidste dages hellige i alle sociale lag og med alle former for beskæftigelse.

Denne imponerende vækst begyndte i sommeren 1978, hvor to sidste dages hellige familier, en amerikansk og en dominikansk, flyttede til Santo Domingo

Nyomvendte Antolin Esteban Rodriguez, hans hustru, Rosa, og deres tre børn: Roselin på to år, Salomon på fem år og Rolin, otte år, står foran deres hjem i Santiago. Broder Rodriguez arbejder i øjeblikket som bygningstilsynsførende i Santiago stavscener.

fra De Forenede Stater. Familiernes begyndte at tale om Kirken, som ingen havde hørt om, og snart blev flere familier døbt.

Missionærerne ankom i november. Den 7. december indviede ældste M. Russell Ballard landet for missionering – alt sammen i 1978, det år, hvor præsident Spencer W. Kimball bekendtgjorde en åbenbaring om, at alle værdige medlemmer af Kirken kunne modtage præstedømmet. I et land, hvor en hurtig vækst af medlemstallet blandt spanske, afrikanske og andre racer kræver en lige så hurtig vækst af præstedømmebærere, er det let at være enig i den dominikanske følelse af, at „vor tid er kommet“.

Ligesom andre medlemmer over hele verden, nyder dominikanerne godt af de velsignelser, som Kirkens program for familier og unge bringer med sig. Men ligesom andre medlemmer, kæmper de også med ansvar og forhåbninger, der ser ud til at kræve alt det, de har. De ønsker at bevare enheden som kirkemedlemmer og lukke afgrændene mellem de sociale klasser. De ønsker at berede deres unge til at blive ledere i en ung, hurtigt voksende kirke. De ønsker at kunne forsørge deres familier økonomisk. Og de ønsker at hjælpe kvinderne til at møde de udfordringer, de står over for overalt i den moderne verden.

Hvis man spurgte nogle dominikanske medlemmer, hvordan de klarer sig, finder man ud af, at de har masser af gode ideer. Nogle udfordringer er vanskeligere at klare end andre. Nogle – som f.eks. daglige afbrydelser i elektricitetsforsyningen, der kan forårsage pludselige stop til aftenmøder og -aktiviteter er tilsyneladende uden for deres kontrol. Men ved at arbejde sammen, forbliver alle optimistiske med hensyn til fremtiden, som begyndte med en sådan lovende fortid.

ALLE ER SAMMEN

Da Ramon Abreu fra Santo Domingo første gang besøgte Kirken, bemærkede han, at „det ikke var en kirke med de rige på den ene side og de fattige på den

Øverst: Rafael Dilone arbejder derhjemme som skomager. Han og hans hustru, Miledy, tilsluttede sig for nylig Kirken i Santiago.

Nederst: Domingo Cruz, her med en af sine døtre, Blanca Maria, er præsident for Villa Olga Gren i Santiago. Han er medicinsk tekniker og opdrætter fugle i sin baghave som hobby.

anden, som jeg havde lagt mærke til i andre religioner. Alle var sammen, ligesom jeg altid havde forestillet mig, at det ville være i Herrens kirke.”

Den enhed og varme, som præger nadvermøderne, wardsfester og selv små møder for lederne i Den Dominikanske Republik, bekræfter, hvordan medlemmerne har arbejdet for at „deres hjerter skulle være sammenknyttet i indbyrdes enighed og kærlighed” (Mosi-ah 18:21). Man ser det ved møder, der slutes med varme omfavnelser, til distriktsfester, hvor alle tager hinanden i hånden og oprigtigt nyder at være sammen samt ved begejstrede vennebesøg af hjemmelærere eller besøgs lærerinder.

Men enhed mellem medlemmerne kan ikke blot tilskrives dominikanernes varme og gæstfrihed. Ledere og medlemmer arbejder sammen for at bevare denne nærhed og dette samarbejde, hvilket af og til er en vanskelig opgave, når mennesker fra alle sociale klasser kommer sammen, som de gør det i Kirken. Mennesker, der har holdt sig langt fra hinanden socialt, geografisk og selv religiøst, har brug for inspirerede ledere, og de dominikanske kirkeledere, som f.eks. distriktspræsident i Santiago, Ramon Lantigua, og hans hustru, Victoria, har bevist dette.

„Problemet med klasseforskelle er noget, vi har bedt meget om,” siger Ramon. Han har bemærket, at af og til sker det i Kirken, at kvinder fra høje sociale klasser omfavnede hinanden, når de mødtes, mens de kun pligtskyldigst hilste på de andre søstre. „Ville Herren gøre det, hvis han var her – kun smile til dem, der var af højere status?” spurgte Ramon. Victoria var foruroliget ved aktiviteter som f.eks. udveksling af gaver, som „ikke er noget problem for de rige. Men de fattige medlemmer må spare og spare blot for at købe en lille gave.”

Victoria, der nu virker som grenens hjælpeforeningspræsidentinde, planlægger aktiviteter, der undgår at fremhæve klasseforskellene, men fremhæver alles talenter. Præsident Lantigus opmuntrer lederne til at være gode eksempler ved at behandle alle „lige som Guds børn. Når alt kommer til alt, følger medlemmerne deres ledesers eksempel.”

Resultatet? Et samhörighedsforhold, der kan få nye og gamle medlemmer samt ikke-medlemmer til at føle sig velkomne. Da Cécár og Lillian Lozano blev døbt i 1989 efter at have boet i De Forenede Stater, Spanien og Puerto Rico, fik de en så varm velkomst af de dominikanske medlemmer, så „vi vidste, at dette måtte være Guds kirke. Alle var så gode mod hinanden”.

VEJLEDNING AF DE UNGE

Ved alle aktiviteter for Unge Mænd og Unge Piger i Den Dominikanske Republik, er lederne til stede – ikke blot ungdomslederne, men biskopper, stavspræ-

sidenter, rådgivere og hjælpeforeningsledere. Når Santiagos ungdom danser *merengue* ved en distriktsaktivitet, kan distriktspræsidenten ses som lydmand, ja, han danser endog med ind imellem. Efter seminar-klasserne om fredagen, laver en grenspræsident dominikansk morgenmad, der består af sandwich med skinke og smeltet os, til eleverne.

„Vore unge står over for de samme fristelser, som unge gør det overalt,” siger Maria Pena de Diaz, præsidentinden for Unge Piger i Santo Domingo. „Radio, fjernsyn, film – alt indbyder dem til ikke at forblive kyske.” Lederne kæmper også mod skikke, som at bo sammen uden at være gift samt drukkefesters popularitet blandt de unge. „Det er en udfordring at lære de unge mennesker om tempelægteskab,” siger Marias førsterådgiver, Martha Polanco, „når de end ikke har overvejet ægteskab særlig meget.”

Lederne er enige om at løsningen ligger i at bruge tid sammen med de unge og i at hjælpe dem med at udvikle sig åndeligt. „Vi prøver at give de unge piger åndelige oplevelser,” siger Maria Diaz. Hun mindes engang, hvor alle de unge piger i hendes stav fastede for en pige, som havde kræft. Da pigens blev rask, „ærede vi hende ved Unge Pigers fødselsdagsfest,” siger Maria. „Det var en rørende oplevelse for pigerne, som bragte dem nærmere vor himmelske Fader.”

Agustin Flete tager som Unge Mænds præsident de samme initiativer. „Den eneste måde, hvorpå de unge kan undgå verdens ting,” siger han, „er, at de har Ånden med sig.” Derfor understreger han betydningen af at ære præstedømmet, og han planlægger tjenesteprojekter for de unge mænd. Ana Mercedes Torres, præsidentinde for Unge Piger i Santiago distrikt, taler åbenlyst med de unge piger om de fristelser, de står overfor, og beder ofte for de unge, som hun har ansvar for.

De dominikanske unge reagerer positivt på denne hengivne ledelse. De udgør 30-40 procent af missionærerne i begge missioner i Den Dominikanske Republik. De har store ansvar som ledere i stav og ward i 18-19-års alderen. Og de har påtaget sig mål med evan-

gelisk perspektiv. Ricardo Beato, som er 19 år gammel, er typisk. Som førstærådgiver i La Vega Gren i Santiago-missionen underviser han i undersøgerklassen, leder wardets teaterkomité og har ændret sine mål, siden han omvendte sig til Kirken.

„Før jeg blev medlem af Kirken,” siger han, „var mine mål de samme som de fleste andre unge her: Jeg ønskede materielle ting. Jeg ville gerne til New York og blive rig.” Nu vil han gerne udføre en mission, gå på universitetet og opfostre en lykkelig familie.

Jorge Dominguez virker som missionspræsident i Santiago distrikt i en alder af 23 år. Efter at han havde tilsluttet sig Kirken som 14-årig, afsluttede han seminar og udførte en mission. Nu går han i skole på Pontificia Universidad Madre y Maestra, hvor han engang foran 300 studenter besvarede spørgsmålet fra sin antropologiprofessor: „Hvorfor er du mormon?” En af studenterne blev døbt som resultat heraf.

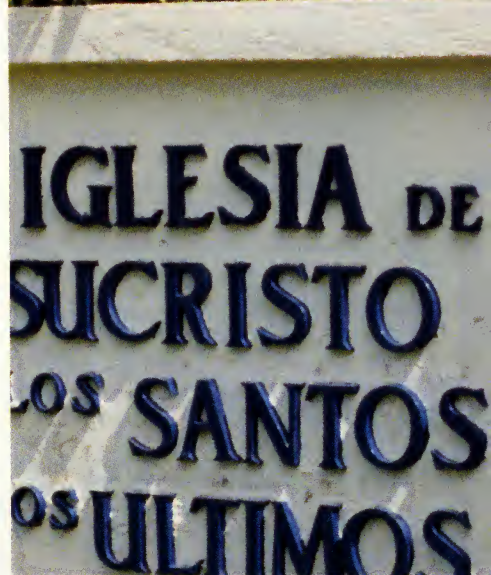
„Det er særlige, begejstrede, villige unge mennesker,” siger Martha Polanco. „Mange af dem har ikke familie i Kirken, og alligevel gør de alt, hvad de kan for at komme til møderne og udfylde deres stillinger ansvarsbevidst.” De dominikanske ledere er enige med Agustin Flete: „Når man bruger tid sammen med de unge, så ved de, at man elsker dem.”

OVERVINDELSE AF VANSKELIGHEDER

Lederne i Den Dominikanske Republik arbejder hårdt, ligesom ledere overalt i Kirken, for at imødekomme de fattiges og trængendes behov. Medlemmerne samarbejder som hjemmelærere eller ganske

Faustina og Emma Pichardo,
medlemmer af Libertad Gren i
Santiago Distrikt, troede først, at de
missionærer fra Kirken, der bankede
på deres dør, var bogsælgere.

enkelt venner i evangeliet, ved at imødekomme behovet hos kæmpende brødre og søstre. Da et medlems barn f.eks. blev syg, var han i stand til at betale regningerne for behandling, men han havde ikke råd til medicin. Flere medlemmer slog sig sammen og betalte de piller, barnet havde brug for.

Den aften, da Ana Mercedes Torres vendte hjem fra en tur til templet i Guatemala City, brændte hendes hus ned til grunden. „Medlemmerne hjalp mig med tøj, med alt,“ siger hun. „De var der den selvsamme aften, og de fortsætter med at hjælpe.“

For nogle medlemmer bliver betaling af tiende på grund af økonomiske vanskeligheder en prøve på tro. Medlemmer, som har klaret denne prøve, fortæller andre om deres oplevelser og tilbyder dem opmuntning og håb. „Da jeg blev medlem af Kirken,“ siger en leder fra Santo Domingo, „efterlevede jeg alle budene undtagen tiendeloven, men en dag gik det op for mig, at jeg adlyder budene, fordi jeg ønsker at adlyde, og fordi jeg ved, at Herren vil hjælpe os.“ Siden dengang har han betalt tiende. „Jeg har modtaget så mange velsignelser, jeg ikke havde regnet med. Nu er det mig, der fortæller historier om tiende!“

Økonomiske problemer gør det også vanskeligt for nogle familier at rejse til templet. Selv om mange dominikanske familier er rejst til et tempel i De Forenede Stater, er det lettest at rejse til templet i Guatemala City. Dog kræver rejsen til Guatemala City måneders og sommetider års opsparring.

„Inflationen gør det meget svært at spare op,“ siger Fausto Ventura, førsterådgiver i Santo Domingo Mission. „Jeg havde råd til at tage min familie med til templet i De Forenede Stater, men for den gennemsnitlige dominikanske familie er det umuligt.“

Selv om kun fem procent af familierne i Kirken i Den Dominikanske Republik har været i stand til at tage til templet, forbereder de sig stadig til at blive besøgt. Forældrene ser alt i et evigt perspektiv, deltager i tempeleminarer og håber på, at de selv får et tempel en dag.

Øverst: Dominikanske unge, som disse fra Santo Domingo, tager aktiv del i stavens warded missionering. **Nedest:** Disse ungdomsdominikanske hellige er eksempler på evangeliets varme og fællesskab.

KVINDERNE FÅR STØTTE

„Lykkeligvis for dette lands kvinder,“ siger Aida Munoz fra Santiago, „hjælper Kirken alle.“ Hun taler om kvinder, som hjælper med at forsørge deres familier, kvinder, som kan vælge at blive hjemme, kvinder, som er gifte, kvinder, som er enlige, og kvinder, som er afhængige af støtte fra Hjelpeforeningens søstre.

For de fattige, hvis antal omfatter mange enlige kvinder og mødre, har Hjelpeforeningens undervisning været uvurderlig. Hjemkundskabsmøder, hvor man lærer at lave sunde måltider til små penge, at bruge sine penge klogt og opdrage ansvarlige børn, er ofte hovedkilden, hvorfra kvinder kan få hjælp og råd. „På grund af hjemkundskabsmøderne,“ siger Miledy

Dilone, „har jeg været i stand til at tjene nogle ekstra penge ved hjælp af det håndarbejde, vi lærer at lave.”

Det vigtigste er dog, at Hjelpeforeningen tilbyder venskab og åndelig støtte til kvinder som Leonarda Pérez de Belvis, som arbejder som tjenestepige om dagen, tager sig af sine børn om aftenen og som af og til bliver noget mismodig. „Det er svært ikke at give op åndeligt,” siger hun, „men jeg føler stor kærlighed fra søstrene i wardet. Når nogen ikke har det godt, beder vi for hende. Hvor kan man ellers finde den kærlighed og støtte?”

Mange enlige søstre i Den Dominikanske Republik har store ansvar i deres ward eller grene. Ana Mercedes Torres' kaldelse som præsidentinden for Unge Piger i Santiago distrikt har „opfyldt mit liv. De unge i distriktet er blevet min familie. Det giver mig også det håb, at mine egne børn en dag kommer ind i Kirken.”

Rita Viviana de Cruz er repræsentant for en anden del af de dominikanske kvinder. Hendes mand, Domingo, medicinsk tekniker og præsident for Villa Olga Branch, er i stand til at forsørge sin familie, bestående af seks personer. Rita arbejder fortsat hele dagen som sekretær, men hun og Domingo har besluttet, at hun snart skal holde op. „Det var noget, jeg ikke rigtig havde tænkt over, før jeg blev medlem af Kirken,” siger hun. „Det er ikke nogen let beslutning at tage, men vi har tro på det, Kirken har lært os.” Imens har Rita fundet ud af at de husholdningsfærdigheder, hun har lært i Hjelpeforeningen „hjælper med at spare tid. Jeg ved ikke, hvad jeg gjorde før!”

FORBEREDELSE TIL FREMTIDEN

Da Héctor Antonio og Benita Liberato blev medlemmer af Kirken i 1983, sagde deres venner, at de var tabelige i at tilslutte sig en ukendt religion. Hector fortæller: „Nu er mange af dem medlemmer, og en af dem er i højrådet sammen med mig!” Benita ser tilbage på den vækst i Kirken, som hun har set i Den Dominikanske Republik og indser, at hun i sin kaldelse som stavens præsidentinde for Primary, „leder en anden

generation af medlemmer, som vil have tilbragt det meste af deres liv i Kirken – et fantastisk ansvar.”

Medlemmer som Félix og Lubian Sequi bidrager til Kirkens positive image ved at tjene både samfundets og Kirkens medlemmer. Lubian er leder for et børnehjem for handicappede børn i Santo Domingo og leder også en lille skole for børn, som ellers ikke ville få en uddannelse. (Se „Sidste dages hellige kvinder: Lubian Sequi”, Stjernen, feb. 1988, s. 35). Félix, koordinator for Kirkens uddannelsessystem i Santo Domingo, har set seminar- og institutdeltagerne gå op i antal fra 60 til 2000 – en vækst, han har arbejdet hårdt for. „Når alt kommer til alt,” siger han, „så er vore fremtidige ledere at finde blandt disse elever.”

Den vigtigste ændring for fremtiden er, samstemmer de dominikanske medlemmer, foregået i hjemmet. Da Rafael og Miledy Dilones familie på fem tilsluttede sig Kirken, „lykønskede selv vore naboer os, på grund af det nye sammenhold, de så i vores familie,” siger Rafael, et højrådsmedlem, som arbejder derhjemme som skomager og nyder at tilbringe sin dag så nær sin familie. For Miledy var det familiens dåb og en bemærkelsesværdig forbedring i hendes ægteskab, der styrkede familielivet: „Vi var en skør familie før. Nu ved vi, hvordan vi skal holde af hinanden.”

På grund af medlemmer som disse, klarer de dominikanske ledere optimistisk deres vokseværk. Fremtiden vil sandsynligvis medføre andre problemer, men mange får håb af ældste M. Russell Ballards indvielsesbøn. „Han bad vor himmelske Fader om nogle særlige velsignelser,” mindes Rodolfo N. Bodden, hvis familie på seks medlemmer var de første medlemmer af Kirken i Den Dominikanske Republik. „Han bad især om, at vi kunne være i stand til at lede os selv, at vore racer og nationaliteter ville velsigne Kirken. Det var naturligvis præsident Kimball, som beredte vejen. Og se, det sker alt sammen!” □

Broder og søster VanDenBerghe bor i Granite Park Ward, Salt Lake Granite Park Stake.

HVORDAN MAN HJÆLPER SINE BØRN MED AT FÅ ET VIDNESBYRD

Når vi i Kirken taler om vidnesbyrd, mener vi en åndelig forsikring om evige sandheder. Det omfatter en bekræftelse på, at Gud er vor himmelske Fader, at han elsker os, at han skabte os, og at han for os har en enestående plan, der blev gjort mulig ved hans Søns, Jesu Kristi forsonende offer. Et vidnesbyrd er blevet omtalt som en åndelig bankkonto, hvor vi indsætter lærdomme, erfaringer og åndelige skatte, som kan hæves, når der opstår spørgsmål, eller når en eller anden udfordrer de sandheder, der er hellige for os. Et stærkt vidnesbyrd kan hjælpe os til ikke at blive for påvirket af mismod, skuffelser eller tvivl. Et vidnesbyrd kan også fylde os med taknemmelighed, inspirere os til at blive bedre end vi ellers ville være.

BEHOVET FOR ET VIDNESBYRD

Ældste Heber C. Kimball talte om den enkeltes behov for at have et vidnesbyrd. „For at kunne imødekomme de vanskeligheder, der kommer, er det nødvendigt for jer selv at have kundskab om sandheden af dette værk ... Tiden vil komme, hvor ingen mand eller kvinde vil kunne holde ud ved lånt

lys. Hver især må ledes af lyset i sig selv. Hvis man ikke har dette lys, hvordan kan man så holde ud?“ (Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, Salt Lake City, Bookcraft Inc., 1945, side 450).

Mens børnene udvikler deres tro, er de afhængige af deres forældres tro. De støtter sig til vores vidnesbyrd eller låner lyset fra vores tros lamper. Men efterhånden som de modnes og står over for livets mere udfordrende problemer, skal de skaffe sig deres eget lys.

Forældre kan på mange måder hjælpe deres børn til at få et vidnesbyrd om deres himmelske Fader og Frelseren. Vores eksempel er absolut den bedste lærer. Når vi bruger Frelserens liv som et eksempel for vores egen opførsel, centrerer vi vores liv om ham og viser vores børn, hvilken magt en levende tro kan give dem.

Lyset inden i os reflekteres også inden for vores eget hjem. En af de vigtigste måder at hjælpe vores børn til at opbygge stærke vidnesbyrd er faktisk at opbygge et åndeligt kristuscentreret hjem.

ET ÅNDELIGT HJEM ER

• et hjem, hvor Jesu Kristi evangelium studeres, drøftes og efterleves.

• et hjem, der er opbygget med den forsikring, at Gud Faderen og Jesus Kristus er virkelige, og at de lever.

• et hjem, hvor Helligånden indbydes til at være.

• et hjem, hvor beslutningerne træffes i overensstemmelse med evangeliets principper.

• et hjem, hvor lykke ikke afhænger af materielle ejendomme, men kærlighed, enhed og fællesskab.

• et hjem, hvor hver enkelts udvikling værdsættes og opmuntres.

• et sted, hvor der opmuntres til personlig bøn, skriftstudium og meditation.

• et sted, hvor mennesker accepteres, som de er, og med kærlighed opmuntres til at yde deres bedste.

• et sted, hvor samarbejde er vigtigere end konkurrence, hvor „du“ er vigtigere end „jeg“.

• et sted, hvor der er ordenligt og rent.

Det er ikke meningen at sådan en liste skal tage modet fra nogen. De fleste hjem har ikke alle disse egen-

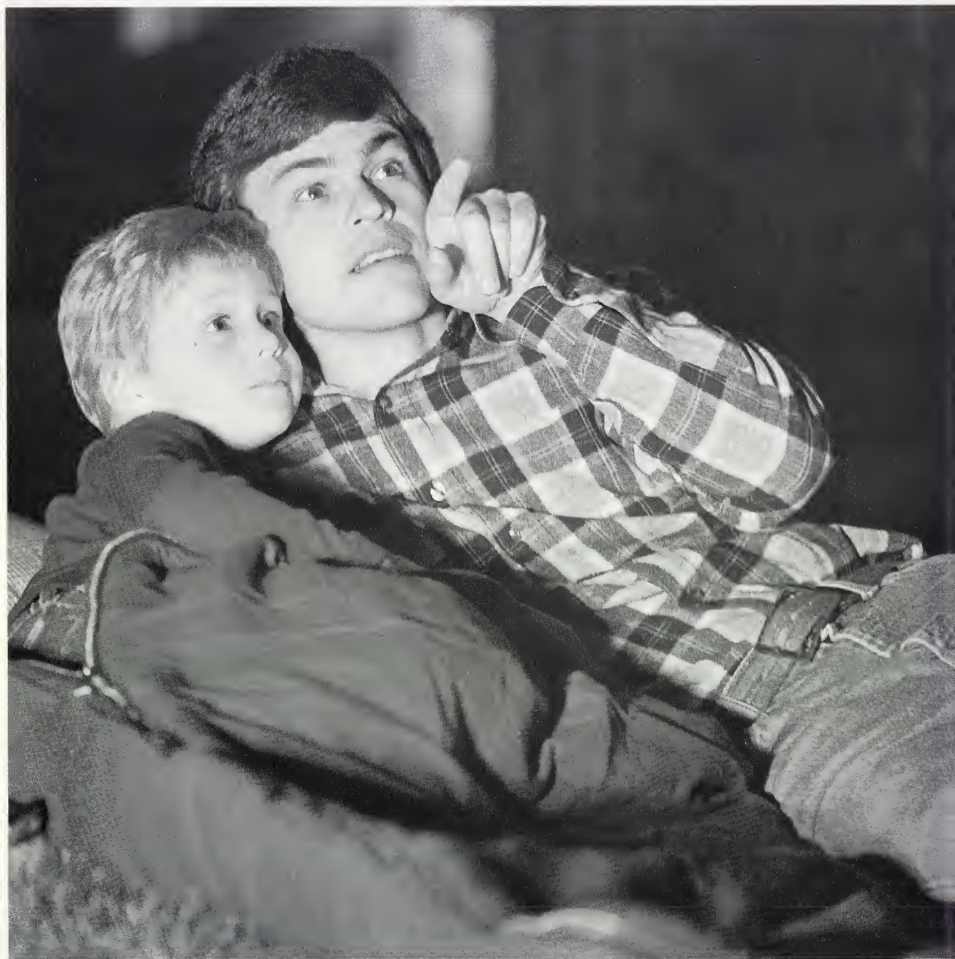
Mens børnene udvikler deres tro, er de afhængige af deres forældres tro. De støtter sig til vores vidnesbyrd eller låner lyset fra vores tros lamper.

Men efterhånden som de modnes og står over for livets mere udfordrende problemer, skal de skaffe sig deres eget lys.

Der forekommer altid mindre formelle muligheder for at bære vidnesbyrd. Ofte opstår der „undervisningsmuligheder“.

Vi kan måske se, at vores børn er modtagelige, og at tidspunktet er godt til at lære dem om de følelser, vi nærer i vores hjerte.

skaber i orden på en gang. Men forældre, der ønsker at opbygge tro i deres børn, arbejder på at gøre et sådant hjem til virkelighed.

TROENS ORD

Selv om det er vores handlinger, der taler mest direkte til vores børn, er vores ord af stor betydning. Hvor er det uheldigt, når børnene aldrig hører deres forældre fortælle om deres kærlighed til dem. Når en forælder siger: „Jeg elsker dig“ til et barn, bliver barnets selvfølelse og kærlighed til denne forælder styrket. Det er ligeledes uheldigt, når børn ikke ofte hører deres forældre fortælle dem om deres kærlighed til vor himmelske Fader. Når en forælder taler om sin tro med et barn, vokser barnets tro på vor himmelske forældre. „Forældre bør bære deres vidnesbyrd for deres børn derhjemme – udtrykke over for jeres børn præcis, hvad det er ved Kirken, I ved er sandt. Hvis vi tror, at vores børn ved det, bare fordi de bor i det samme hus som os, så tager vi fejl. Det er nødvendigt, at vi udtaler ordene, så vores familie kan føle den samme ånd ved vidnesbyrdet, som vi har følt. Familieaftenen er et ideelt tidspunkt, hvor dette kan ske“ („How to Gain a Testimony“, ældste Loren C. Dunn, oktoberkonferencen 1972).

Uanset hvilken alder, vores børn har, har de brug for at høre vores vidnesbyrd og trosfremmende historier. Og når vi bærer vidnesbyrd om et princip, skal vi fortsætte med at efterleve det. Vi kan f.eks. ikke bære vidnesbyrd om vigtigheden af at holde sabbatten hellig og så gøre noget, som viser vores børn, at vores ord var tomme.

TID TIL AT BÆRE VIDNESBYRD

Udveksling af åndelige følelser kan ske på forskellige måder. Vi kan bære vidnesbyrd som en del af de særlige begivenheder, vi har sammen med familien, som f.eks. hjemmeaftener, familiestudium, personlige interview, familiebøn eller familiesammenkomster. Efter en generalkonference eller en fire-side kan vi bære vidnesbyrd om sandheden af det, vi har hørt eller følt. Nogle familier har haft gode oplevelser sammen, når de har afholdt vidnesbyrdmøder.

Når børn begynder at føle sig trygge ved at udtrykke deres følelser derhjemme, kan de opmuntres til at bære vidnesbyrd ved faste- og vidnesbyrdmøder. Når børnene hører os udtrykke vores følelser, vil de lære, at det er godt, at de også gør det.

Der forekommer altid mindre for-

melle muligheder for at bære vidnesbyrd. Ofte opstår der „undervisningsmuligheder“. Vi kan måske se, at vores børn er modtagelige, og at tidspunktet er godt til at lære dem om de følelser vi nærer i vores hjerte. Udveksling af minder om betydningsfulde begivenheder i vores liv kan være muligheder for at bære vidnesbyrd. Børn elsker beskrivelser af deres mors følelser, når hvert nyfødt barn blev lagt i hendes arme. De bliver styrket åndeligt ved at læse eller høre om deres fars følelser om den åndelige betydning af deres dåb og bekræftelse, deres patriarkalske velsignelser eller deres tempelægteskab.

Ofte kan vi nedskrive det, vi ikke så godt kan udtrykke mundtligt. En far, som aldrig havde talt så direkte, skrev til sin søn én gang om ugen, da sønnen var på mission, og opmuntrede ham til at bære vidnesbyrd af hele sit hjerte, mens han tjente Herren.

DET LEVENDE VIDNESBYRDS GAVE

Et vidnesbyrd kræver næring og omsorg, ligesom et fysisk legeme. Herren udførte bemærkelsesværdige mirakler for Israels børn, for at de skulle have mad og tøj, efter at de mirakuløst var blevet udfriet af

Ægypten ved at gå over Det Røde Hav. Men det varede ikke længe, før de lavede en guldkalv, som de kunne tilbede, mens Moses var oppe på Sinajbjerget. Det er i høj grad det samme i dag. Alle menneskers tro kan svækkes, hvis de tillader deres vidnesbyrd at være inaktiv og ubrugt. En missionær, som har tilbragt to år med at undervise andre om guddommelige sandheder, kan komme hjem og miste dette brændende vidnesbyrd, hvis han ikke nærer det, som han gjorde i missionsmarken. Et nydøbt medlem skal fortsætte med at deltage og studere, hvis hans vidnesbyrd skal vokse.

Præsident Harold B. Lee har bemærket: „Det vidnesbyrd, du har i dag, vil ikke være det vidnesbyrd, du har i morgen. Dit vidnesbyrd vil enten vokse og vokse indtil det bliver klart som solen, eller det vil blive mindre og mindre, til det helt forsvinder, afhængigt af, hvad du gør med det“ (*New Era*, feb. 1971, s. 3).

Et vidnesbyrd om evangeliet er en gave fra Gud. Det er tilgængeligt for alle, som virkelig ønsker det og er villige til at anvende evangeliets lærdomme. Det kommer sædvanligvis ikke ved mirakler eller synlige manifestationer. Det kommer stille til os gennem Helligånden. Og det modtages, når vi søger Åndens konstante følgeskab.

FRA SKRIFTERNE

Skrifterne har en del at sige om at opdrage børn, der er åndeligt sindede, som elsker Herren. Følgende skriftsteder kan vejlede forældre i at hjælpe deres børn med at få stærke vidnesbyrd, som vil lede dem ind på den lige og snævre sti, som leder til evigt liv.

2 Mosebog 18:20
5 Mosebog 6:5-7
Ordsprogene 22:6
Lukas 15:11-32
Efeserne 6:4

2 Nephi 2:25
Mosiah 4:14

Mosiah 4:15
L&P 68:25

L&P 68:28

L&P 93:40
L&P 121:43

Lær dem Guds love.
Tal om Guds befalinger.
Undervis børnene, mens de er små.
Tilgiv dem, når de gør fejl.
Provokér dem ikke, men opdrag dem i Herrens tugt og formaning.
Hjælp dem med at nyde glæde.
Giv dem mad og klæder; tillad ikke at de skændes.
Lær dem at elske og tjene hinanden.
Undervis dem i læren om tro, omvendelse, dåb og Helligåndens gave.
Lær dem at bede og at vandre retskaffent for Herren.
Opdrag dem i lys og sandhed.
Irettesæt dem med Ånden.

Skrifterne og profeterne forsikrer os om, at hvis vi søger oprigtigt, vil vi modtage et vidnesbyrd i vores sind og i vores hjerte.

„Ja, se, jeg vil tale til dig i din sjæl og i dit hjerte gennem den Helligånd, der skal komme over dig, og som skal bo i dit hjerte.

Se, dette er åbenbaringens ånd“ (L&P 8:2-3).

Som forældre ønsker vi, at vores børn modtager deres eget indre lys som vejledning. Den tid, vi tilbringer med at hjælpe dem til at få dette lys, er blandt den mest værdifulde tid, vi kan være sammen med dem.

Som forældre ønsker vi,
at vores børn modtager
deres eget indre lys som
vejledning. Den tid, vi

tilbringer med at hjælpe dem
til at få dette lys, er blandt
den mest værdifulde tid, vi
kan være sammen med dem.

FOTO LONGIN LONCZAKA, JUN

Vor guddommelige værdi

Vi blev født af himmelske forældre i den jordiske tilværelse, hvor vi fik åndelig næring og lærte om frelsesplanen. Da vi så frem til det næste skridt i vores fremgang, „råbte (vi) af glæde“ (Job 38:7). Lære & Pagter 138:56 fortæller, at vi „modtog ... (vores) første belæringer i åndernes verden og forberedtes til at komme frem i Herrens bestemte tid for at arbejde i hans vingård for menneskesjæle- nes frelse.”

Vor himmelske Fader var vis, idet han ikke kaldte os til de samme opgaver i jordelivet og heller ikke gav os de samme personlige gaver. Vi kom til jorden på det tidspunkt og det sted, hvor vi kunne udvikle os og velsigne andre. Hver kvindes liv og arbejde er enestående og af uendelig værdi.

Hvordan kan forståelse af din forjorde tilværelse hjælpe dig med at påskønne din mission som kvinde i vore dages verden?

Vi værdsætter vores individuelle roller

Ældste H. Burke Peterson sagde, idet han forklarede betydningen af hver enkelts liv og mission: „Tror du et øjeblik, at vor himmelske Fader ville have sendt ét af sine børn til denne jord ved et tilfælde, uden mulighed for at udføre et betydningsfuldt stykke arbejde? ...

I blev bevaret for at komme til jorden på dette tidspunkt med et sær-

ILLUSTRERET AF BETH WHITTAKER

ligt formål. Ikke blot nogle af jer, men allesammen. Der er noget for enhver af jer at gøre, som ingen andre kan gøre lige så godt, som I kan ... Hvis I vil give vor Fader i Himlen lov, vidner jeg om, at han vil vandre sammen med jer gennem jeres livs rejse og inspirere jer til at kende jeres særlige formål her“ (Den danske Stjerne, juni 1980, s. 22, 23).

Hvordan har dine udfordringer hjulpet dig til at blive opmærksom på Herrens inspiration til dig?

Vi værdsætter skrifternes vejledning

Hvordan kan vi bedst finde vejledning for vores individuelle vej i livet? Et af de bedste steder at finde denne vejledning er i skrifterne. Salmisten sagde: „Dit ord er en lygte for min fod, et lys på min sti“ (Sl. 119:105). Når vi dagligt studerer skrifterne, hjælper den os til at forstå Herrens ord og føle sikker-

hed for, at vi gør det, han ønsker, vi skal gøre.

Hvordan har dine yndlingskriftsteder vejledt dig?

Vi værdsætter andres eksempel

Da Abish, en tjenerinde ved kong Lamonis hof, så at Ammon, Lamoni, dronningen og alle de andre tjenere var faldet til jorden, vidste hun, at de var overvældet af Guds magt. Hun troede, at menneskene ville tro på Herren, hvis de så dette, og derfor løb hun fra hus til hus for at fortælle dem om det (se Alma 19:16-17).

Hanna sørgede, fordi hun ikke havde fået børn. Hun bad til Herren og lovede, at hvis han ville give hende en søn, så ville hun give barnet til Herren, så han kunne tjene ham i tabernaklet. Herren svarede Hannas bøn, og hun holdt sit løfte (se 1 Sam. 1).

Ligesom Hannas mission var forskellig fra Abishs, så er ingen af os kaldede til at tjene på nøjagtig samme måde som andre. Det er sådan, Gud vil have, at det skal være. Vores forskelligheder gør hans rige stærkere. Men andres eksempler kan motivere os til at gøre vores bedste og føle os værdsat som personer. Lad os derfor glæde os over det enestående liv og værk, vi hver især har fået samt værdsætte andres bidrag.

Hvordan har andres gode eksempel hjulpet dig til at føle dig værdsat som kvinde? □

BØRNESTJERNEN

ISSN 0007-2145

140. ÅRGANG

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

MAJ 1991

JOSEPH SMITH

Kellene Ricks

Profeten Joseph Smith var en høj, stærk mand. Han voksede op på en gård og brugte mange timer på at rydde land og så afgrøder sammen med sin far og sine brødre.

Profeten elskede at være sammen med unge mennesker. En af hans yndlingsaktiviteter var brydning. Dengang bestod brydning mest af at prøve at få sin modstander til at miste balancen.

En dag opdagede Joseph en gruppe glade unge mænd og drenge. Da han kom nærmere, så han at de havde en brydekamp. Han besluttede sig til at være med.

Der var en særlig stor fyr, som så ud til at være mesteren. Han var stolt over, at ingen havde kunnet vælte ham, og han var ivrig efter at brydes med profeten.

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Kampen var kun netop begyndt, da mesteren blev båret væk i hoved og bagdel hen til en grøft i nærheden, hvor Joseph smed ham.

Mens mængden råbte og klappede, hjalp Joseph den unge mand på benene, klappede ham på ryggen og sagde: „Du skal ikke tage dig af det. Når jeg er sammen med de unge, laver jeg alt det sjov, jeg kan, for dem.“

Selv om Joseph var Kirkens første præsident og en meget travl mand, vidste han, at det var vigtigt at tage sig tid til at være venlig over for andre.

MAJ- DRONNIG

Historie af Barbara Wells

Elisabeth sad tilfreds ved siden af sin bedstemor og fulgte mønstret i den gamle kvindes falmende blå bomuldsforklæde med sine små hænder. Nogle få af bedstemoderens gulhviede hår, der duftede svagt af ingefærbrød og æbler, rørte barnets kind.

„Bedstemor, fortæl en af dine historier fra for længe siden,” mumlede Elisabeth dovent.

„Hvilken slags historie i dag, Bess?”

„Fortæl mig om dengang, du var pige og boede i England, før du blev medlem af Kirken og kom herover til Canada.”

„Åh barn, det er så mange år siden! Lad mig se om jeg kan komme i tanke om noget.”

Den gamle kvinde bøjede hovedet, mens hun tænkte. Så brød hendes rynkede ansigt ud i et smil. „Har jeg nogen sinde fortalt dig om vores landsbys majfest?”

Elisabeth rystede langsomt på hovedet, og hendes mørke øjne fyldtes med nysgerrighed.

„Det var alletiders, Bess. Før daggyr den 1. maj, gik mine søstre og jeg ind i skoven for at plukke blomster og grene til at pynte vores hytte med. Den morgen lavede vores mor kroner af blade og vilde blomster, som vi kunne have på, når vi gik fra dør til dør og sang. Men det bedste var maj-dronningen.”

„Havde jeres landsby jeres egen dronning, som i et eventyr?”

„Nej, kun en på majdagen,” svarede bedstemor.

„Landsbyen valgte den smukkeste pige, og hun

kørte i en blomsterdækket vogn ind til midten af byen.”

„Blev du nogen sinde valgt?” spurgte Elisabeth.

„Nej,” smilede bedstemor. „Jeg var alt for almindelig. Selvfølgelig havde jeg altid ønsket det, men der var aldrig nogen, der spurgte.”

„Hvad skete der så?”

„Maj-dronningen, som havde en krone af blomster, blev taget med hen til majstangen for at lede forårsfesten, som var til hendes ære.”

„Hvad er en majstang?”

„Det var et højt træ, som var blevet fældet den morgen. Efter at alle grenene var hugget af, blev stammen sat på en plæne i landsbyen, og der blev hængt blomster og bånd i alle regnbuens farver på toppen af stammen.”

„Og så begyndte festen?”

„Ja, Maj-dronningen sad i en æresport af blomster og så folkene fra landsbyen danse rundt om majstangen, og bød foråret velkommen. Når jeg dufter de første syrener hvert år, føler jeg mig som en lille pige i England igen.”

„Bedstemor, jeg tror, at mor kalder. Jeg må hellere gå nu,” sagde Elisabeth og kyskede sin bedstemors kind.

I hele den sidste uge af april regnede det hele tiden. Elisabeth stirrede ud af vinduet og mumlede: „Det bliver ikke godt vejr til tiden. Alting bliver ødelagt.” Men om morgenen den 1. maj, brød solen glad gennem skyerne og fyldte landskabet med

varme og lys. Elisabeth tog dynen af, og hoppede forventningsfuld ud af sengen. Da hendes forældre kom nedenunder til morgenmaden, var Elisabeth færdig med sin morgenmad og løb ud ad køkkendøren.

„Hvor skal du hen så hurtigt?“ spurgte hendes far.

„Jeg har så meget at gøre, far.“

„God fornøjelse, skat, men leg nu ikke for langt fra huset,“ sagde hendes mor.

„Det skal jeg nok lade være med, mor. Det lover jeg.“

I de næste tre timer havde Elisabeth travlt bag laden. Ind imellem måtte hun løbe op på sit værelse. Nedenunder kunne mor høre Elisabeths komodeskuffer gå op og i, efterfulgt af Elisabeths fodtrin, når hun løb ned ad trapperne.

Kort efter middag, bankede Elisabeth på sin bedstemors dør, næsten ude af sig selv af glæde.

„Kom ind, Bess. Jeg har lige bagt nogle småkager.“

„Åh, bedstemor, du må komme med mig lige nu! Jeg vil gerne vise dig syrenerne. De blomstrer bag laden.“

„Nej hvor dejligt! Lad os plukke en buket til stuen.“

Da bedstemor gik omkring hjørnet ved laden, måbende hun af forbavselse. Grenene i et lille ferskentræ var pyntet med hårbånd i glade farver, som viftede i brisen. Ved siden af det stod en gammel træstol, som var blevet forandret til en trone af tulipaner og mælkebøtter.

„Sæt Dem ned, Deres Majestæt,“ sagde Elisabeth høfligt. „Majfesten skal begynde, og De er maj-dronningen – den smukkeste i hele landet.“

Da den gamle kvinde langsomt satte sig, blev en krone af syrener lagt på hendes hoved. Idet hun yndefuldt glattede det falmende forklæde over sine knæ, blinkede hun glædestårer bort, mens hun så Elisabeth danse rundt om ferskentræmajstangen. □

HELLIGÅNDEN

Enkelt og ligefrem

1. Da Je - sus gik om - kring, han sag - de dis - se ord: „Den
2. Og Hel - lig - ån - dens røst den si'r hvad jeg ska' gør' så

Chords: C, (C#dim), G7, C

Hel - lig - ånd jeg sen - der, han skal le - de jer på jord." Og
jeg kan bo hos Gud i - gen, som jeg har gjort det før. En

Chords: F, C, G7, C

Hel - lig - ån - den er en e - vig føl - ge - svend, som
dag jeg mø - der Je - sus, Fad' - ren jeg får se, må -

Chords: (E7), F, B7, Em

Je - sus kald - te Tals - man - den og vo - res go - de ven.
ske jeg ser den Hel - lig - ånd og tak - ker al - le tre.

Chords: A7, Dm, C, G7, C

MINE VENNER, HMONG'ERNE

Kou Moua

Jennifer Brass Jenkins
og Sandy Brass Jenkins

Hmong'erne (udtales „mong'erne“) ved ikke, hvordan man spiser med pinde, men det gør jeg heller ikke. Når jeg er til middag hos Kou Moua, kan jeg lide at lave hvide klistrede risbolde, ligesom Kou viser mig. Hun har masser af fætre og kusiner, vi kan lege med, men ingen brødre og søstre. Kous familie kom, ligesom mange andre hmong-familier, fra Laos for at bo i Amerika.

Der er ingen tigre eller slanger i Utahs bjerge, men hmong'erne var alligevel meget bange, da de kom hertil. De kunne ikke tale engelsk, og ingen kunne tale deres sprog, men det var ikke så slemt, som nogen kunne tro.

Hele vores familie var stavs-missionærer i hmong-grenen i Salt Lake Stav, og jeg lærte Neng og Shoua og de andre børn, hvordan de skulle folde deres arme for at

bede, hvordan de skulle se på billeder i *Historier fra Mormons Bog*, og hvordan de skulle synge „Jeg er Guds kære barn“. De lærte os, hvordan man siger *goddag* på hmong-sproget – *nyob zoo* – og vi lærte dem alle slags ting, som at tænde lyset, bruge en blyant, købe en kylling for penge. Ved juletid gav nogle gavmilde mennesker hmong'erne noget tøj, legetøj, frugt, slik, nødder og småkager. De spiste frugten og nødderne, men de ville ikke have slikket og småkagerne!

Nytårsfesten sammen med hmong'erne er virkelig sjov, fordi alle spiser al den ris, de ønsker, og de snakker og leger. Chous og Nengs mødre lavede et hmong-kostume, som jeg kunne have på

til nytårsfesten. Det er sort med en blå krave og med lyserødt skærf. Der er masser af broderier, perler og skinnende pynt, der rasler, når jeg går.

De gav min mor nogle firkanter, de havde syet, og som hedder *paj ntaub*, som betyder blomstertøj på hmong-sproget. Firkanterne symboliserer en gammel religiøs hmong-tro. Kalus bedstemor er

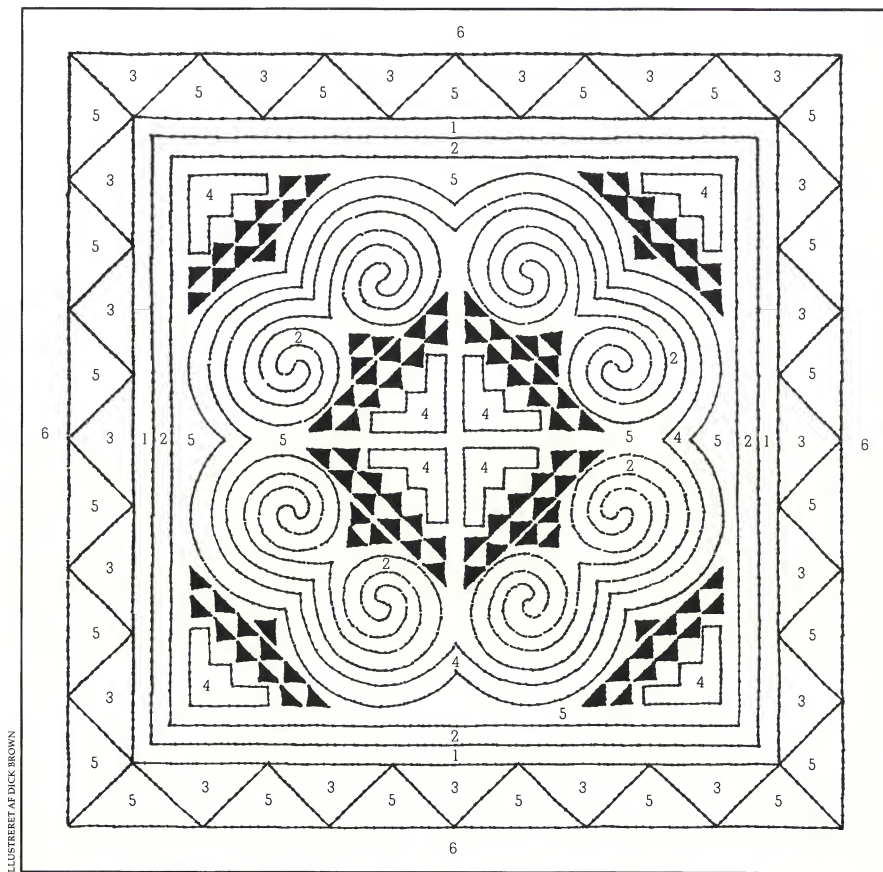
ved at lære hende, hvordan man syr de små sting og laver det, der former det blomsterlignende mønster. Det vil jeg også gerne lære. Af og til øver jeg mig i at føre mønstret over på papir eller selv lave et og så farve det, så det ligner en rigtig *paj ntaub*. Hmong'erne er nogle af mine bedste venner, så jeg prøver at lave mine mønstre med deres

yndlingsfarver – lilla, rød, blå, gul og grøn. □

Paj Ntaub sneglemønster

Farver:

- (1) hvid
- (2) lilla
- (3) blå
- (4) grøn
- (5) gul
- (6) rød

ILLUSTRÆT AF DICK BROWN

BYG PÅ MIN KLIPPE

Laurel Rohlfing

Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Kristus (Joh. 17:3).

Har du nogen sinde bygget et hus af sand på stranden? Det er sjovt at bygge og forme, men før eller senere kommer vandet nærmere og skyller det væk.

Hvis du skulle bygge et rigtigt hus, skulle du bygge det på et solidt grundlag af sten eller beton, så når vinden, regnen eller oversvømmelsen kommer, vil huset være sikkert, og du ville være beskyttet i det.

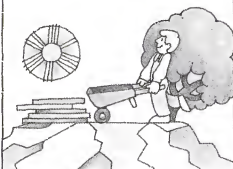
Mange gange sammenligner skrifterne det, at få et vidnesbyrd, med at bygge et hus på klippegrund. Grundvolden for et vidnesbyrd er Jesu Kristi evan-

gelium. I Lære & Pagter 11:24 siger Herren: „Byg på min klippe, som er mit evangelium.” For at bygge sit vidnesbyrd på evangeliets klippe, skal man tro på Jesus Kristus, omvende sig, blive døbt og modtage Helligåndens gave. Man skal også bede altid, komme i Kirken, deltage i nadveren og holde befalingerne (se 3 Nephi 11:38-40; 18:1-15). Så er du stærk og kan vælge det rigtige.

Vi har alle oplevelser, som prøver os. Det er ligesom regnen, oversvømmelsen og stormene, som kan slå på huset. Hvis du ikke har bygget dit vidnesbyrd på evangeliets klippe, når problemerne kommer, vil du have tendens til at holde op med at prøve at modstå fristelserne, og dit vidnesbyrd kan, ligesom huset, der blev bygget på sandet, blive skyllet bort.

I 3 Nephi 14:24-27 kan vi læse: „Derfor, hver den,

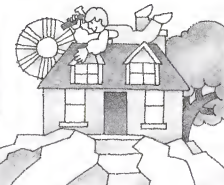
En klog man bygged' hus på klippegrund

En klog man bygged' hus på klippegrund

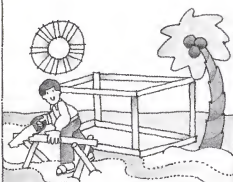
En klog man bygged' hus på klippegrund

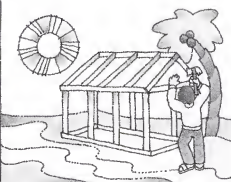
Og regnen pøsed' ned.

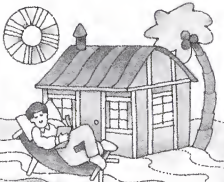
En uklog bygged' hus på sandet jord

En uklog bygged' hus på sandet jord

En uklog bygged' hus på sandet jord

Og regnen pøsed' ned.

som hører disse mine ord, og gør efter dem, ham vil jeg ligne ved en forstandig mand, som byggede sit hus på klippegrund,

og skylregnen kom, og floderne kom, og vindene blæste og slog imod dette hus, og det faldt ikke; thi det er grundfæstet på klippen.

Og hver den, som hører disse, mine ord og ikke gør efter dem, skal lignedes ved en dåre, som byggede sit hus på sand,

og skylregnen faldt, og floderne kom, og vindene blæste og slog imod dette hus, og det faldt, og dets fald var stort."

Instruktioner

Klip strimlerne ud og lim dem sammen ved enderne, som anvist. Lim billedstrimlerne og fjernsynsskærmen på karton. Klip skærmen ud og skær forsigtigt hul langs de stiplede linier. Put strimlerne ind gennem åbningerne i skærmen. Når du trækker billederne gennem skærmen, så syng eller sig ordene til „Den kloge mand og den ukloge mand” (Se Aktivitetssange og vers, side 36).

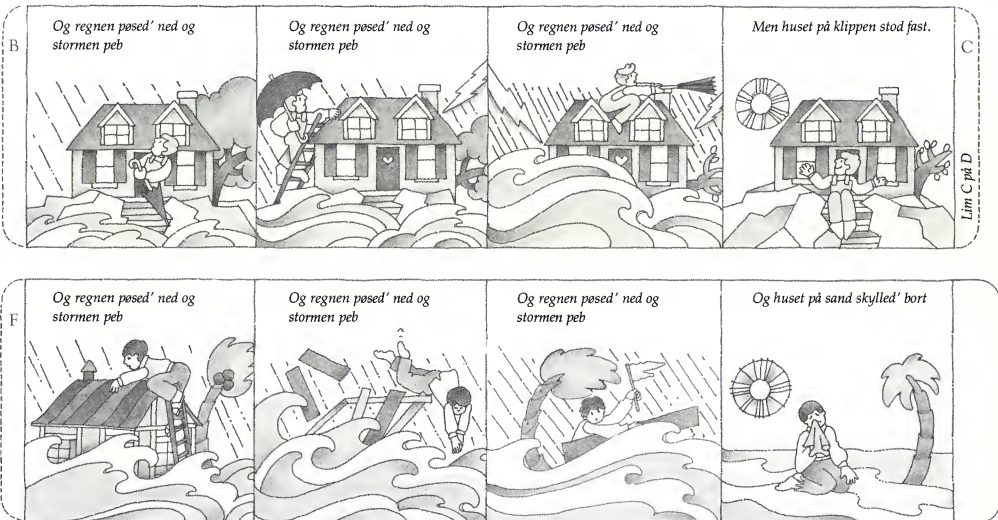
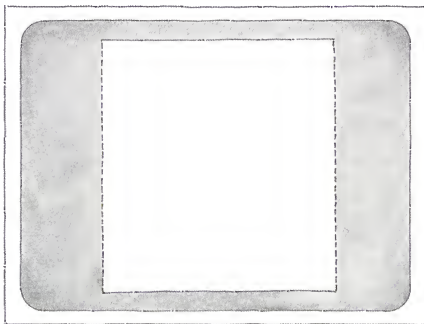
Forslag til fællestid

1. Bed børnene om at fortælle om oplevelser, de har haft, hvor deres vidnesbyrd har hjulpet dem til at vælge det

rette. De kunne skrive det ned i deres dagbog eller tegne et billede af det. Nogle af oplevelserne kan ageres.

2. Vis hvordan et hus på en klippe bliver stående. Lav to enkle huse af karton. På et stort fad kan man sætte et af husene på en sandbunke og det andet kan limes godt fast på en sten. Hæld en „oversvømmelse” af vand på fadet og vis, hvordan vandet vasker sandet bort, men at huset på klippen bliver stående sikkert.

3. Få fat i nogle sten eller mursten, og sæt etiketter, hvorpå der står, hvordan man kan opbygge sit vidnesbyrd. Drøft hvorfor hver enkelt sten er vigtig. □

Howard W. Hunter

Ingen kan komme ind i Guds rige hvis han ikke bliver født af vand og Ånd
(Joh. 3:5)

*Fra et interview med Howard W. Hunter,
præsident for De Tolvs Koorum, af Kellene Ricks*

Jeg har altid været glad for naturen og udendørsliv. Jeg voksede op i Boise i Idaho, og noget af det, jeg bedst kunne lide at lave, var, når jeg i sommerferien kunne være på min tantes gård. Her vogtede jeg køer, red på heste, svømmede i kanalen, og ofte sov jeg i en høstak under stjernerne.

Nej, hvor jeg beundrede drengene og pigerne, som boede på gårdene! De havde muligheder, som vi, der boede i byen, aldrig havde.

Dog var det sådan, at omkring en kilometer fra, hvor jeg boede i Boise, var der en flod, som løb gennem byen. Der var skovarealer der, som jeg elskede at gå i efter skoletid eller om lørdagen. Min hund var min ven, og vi gik der sammen eller sejlede i bådene eller lavede fløjter af pilegrenene. Vi så bæverne lave dæmninger og fiskene svømme i vandet. Vi så fugle bygge reder og opfostre deres unger.

Da jeg blev ældre, blev jeg spejder og nød at gå lange ture og slå lejr om sommeren sammen med mine venner. Mange af disse drenge gik i Primary sammen med mig. Min mor var præsidentinde i Primary og min yngre søster, Dorothy, og jeg kom der regelmæssigt.

Min far var imidlertid ikke medlem af Kirken, og da jeg blev otte år, blev jeg ikke døbt.

Jeg havde dog et vidnesbyrd. Jeg vidste, at Gud levede. Min mor havde lært mig at bede og at takke vor himmelske Fader for alle de ting, jeg var glad for. Jeg takkede ham ofte for jordens skønhed og for den dejlige tid, jeg havde på gården og ved floden og sammen med spejderne. Jeg lærte også at bede ham om de ting, jeg ønskede eller havde brug for.

Jeg gik til alle kirkemøder og aktiviteter, men det var ikke før jeg blev 12 år, at jeg virkelig savnede det at være døbt. På det tidspunkt var alle mine venner blevet ordineret til diakoner. Fordi jeg ikke var rigtig medlem af Kirken, var der mange ting, som de gjorde, jeg ikke kunne være med til. Uddeling af nadveren og tænde op, så Kirken kunne være varm, var to af de ting, jeg så mine venner gøre uden mig.

Derfor begyndte min søster og jeg at plage vores far om at få lov til at blive døbt. Vi bad også om, at han måtte sige ja. Vi var ude af os selv af glæde, da han endelig gav sin tilladelse, og jeg blev døbt, da jeg var 13 år gammel. En hel ny verden åbnede sig for mig, da jeg lærte om ansvarerne i forbindelse med at være medlem af Kirken og bære præstedømmet.

Jeg er taknemmelig for den indflydelse Kirken havde i mine yngre år og for min mors lærdomme. Selv om jeg blev døbt meget senere end andre børn, vidste jeg, at Gud elskede mig og lyttede til mig. □

NYE VENNER

SATU MERENLUOTO

FRA TURKU I FINLAND

Lawrence Cummins

Ti-årige Satu Merenluoto, hvis fornavn betyder „eventyr“, er kreativ i alt det, hun foretager sig. Hendes værelse er en lille udstilling af tøjdyr og væsener, som hun har lavet af små stykker stof. Og ude i et træ i familien Merenluotos have hænger der en fuglekasse, som Satu har lavet til en heldig fuglefamilie. I et lille museum i kælderens i hendes legehus

udstiller hun andre ting, som hun har lavet.

Familie Merenluoto bor i et afsondret hus på en ø ikke så langt fra Turku (Åbo). Deres baghave ligger i skyggen af et kæmpestort træ, hvorfra der fra en af grenene hænger et tykt reb, som er fantastisk til at gynge i. Satu elsker at gynge i rebet og bliver sjældent træt af det. Når hun ikke gynger, leger hun sandsynligvis i legehu-

set med sin veninde Anna Haikola, som bor i nærheden. De har været veninder, siden de var ganske små. Og Satu og Anna overnatter, som så mange unge kirke-medlemmer gør det i Finland, hos hinanden efter at søndagsmøderne er ovre.

Satu kan lide at spille klaver, danse, synge og hjælpe sin mor i køkkenet og udenfor i haven. Hun kan også lide at skrive breve til sin penneven i Estland, en sovjetisk republik på den anden side af Den Finske Bugt. Satu har to brødre, Jukka på 14 år og Markuu på 12. For at hjælpe med at opbygge gode følelser i hjemmet, har Satu og hendes brødre gjort sig fortjent til en ekstra belønning, som de fik tilbudt af deres forældre for ikke at se vold i fjernsynet i flere måneder.

FOTO AF RICHARD M. ROMNEY

Modstående side: Satu Merenluoto gynger i et træ i baghaven.

Herover: Satus lille museum i kælderens i hendes legehus.

Længst til venstre: Satu sidder på sit værelse med nogle af de tøjdyr, som hun har lavet.

Til venstre: Satu viser et fuglehus, som hun har lavet.

Børnenes mor, Kaarina Merenluoto, gør deres hjem til et dejligt sted at være. Hun er farvekonsulent og har også travlt i Kirken som rådgiver i Unge Piger og som institutlærer. Raimo Merenluoto, børnenes far, leder en fabrik, der fremstiller transportable telefoner. Han virker som første-rådgiver i Tampere stavspræsidentskab.

Når Satu bliver spurgt om, hvad hun bedst kan lide ved sin primaryklasse, siger hun: „Kirken historie og historier om Joseph Smith. Jeg kan også lide historier om, da Jesus var en lille dreng og om, da han helbredte folk, da han var lidt ældre.”

Tilbage i gyngen igen lader Satu sine kreative fantasi få frit løb . . . *Jeg kunne lave en lille gård til mit museum . . . måske endog med en udstoppet skolopender. Jeg kunne skrive med to pennevenner – en i Estland og en anden . . . i Japan!* □

Satu Merenluoto til venstre i sin gyng i træet. Øverst og på forsiden ses hun sammen med sin veninde, Anna Haikkola.

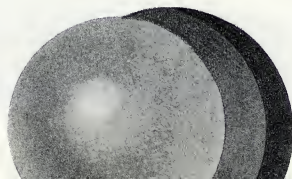
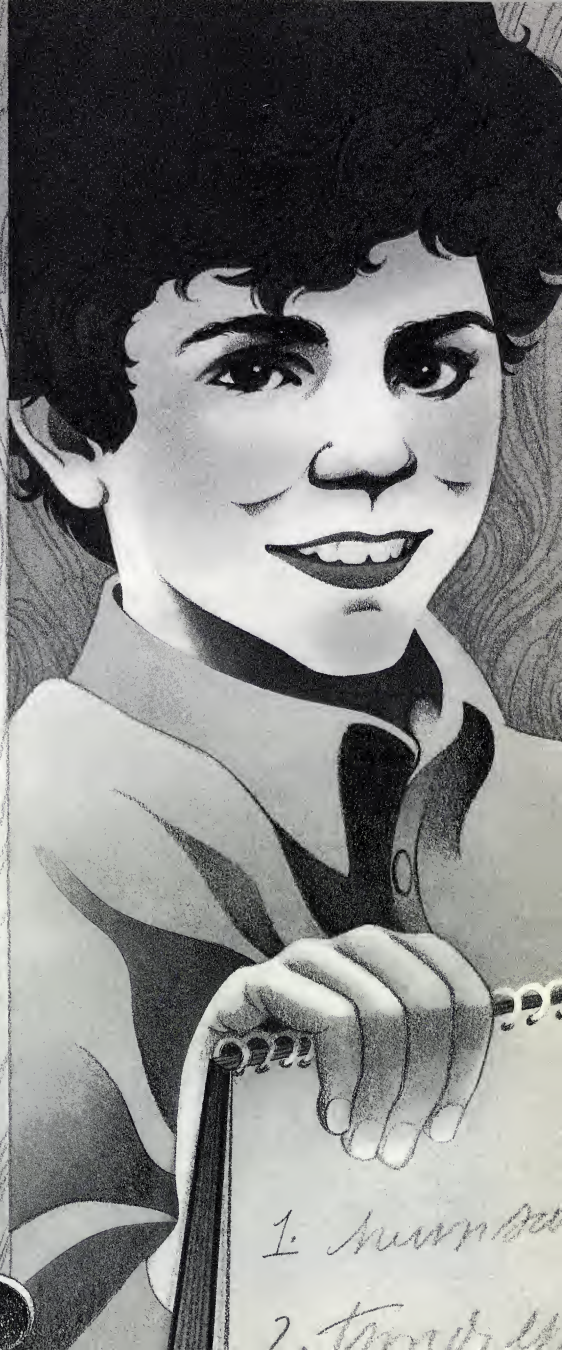
Positiv disciplin

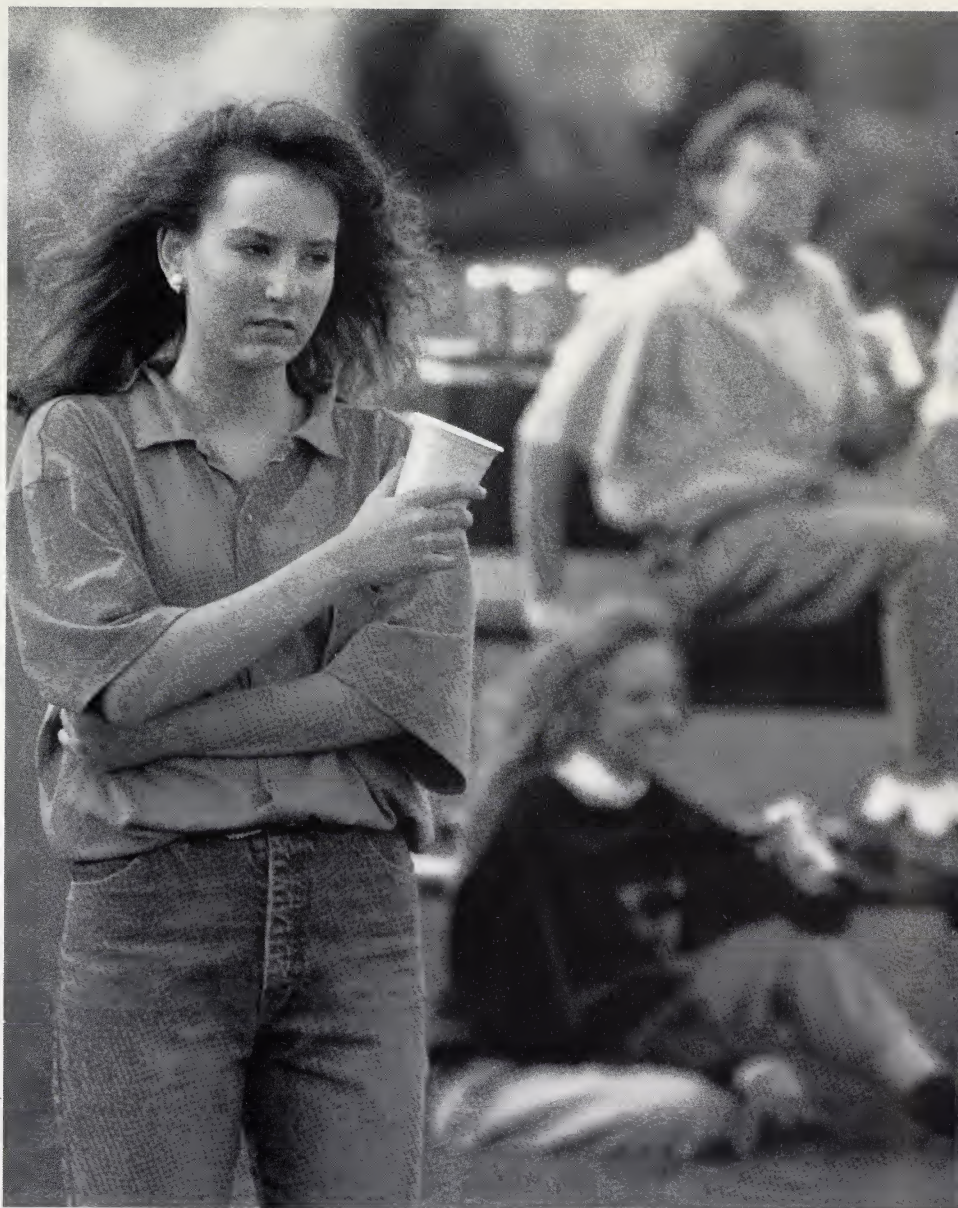
Marilyn Whitaker

En dag da vores ni-årige søn var vred på sin yngre bror, beklagede han sig højroset over sin brors fejl. Det var sket flere gange før, og det bekymrede mig. Men denne dag følte jeg mig inspireret til at prøve en mere positiv fremgangsmåde til løsning af problemet. Jeg sendte min søn ind på sit værelse og bad ham om ikke at komme ud, før han havde skrevet ti gode ting om sin yngre bror. Da han kom ud med listen, var hans indstilling ændret. At finde det positive havde udelukket hans negative tanker og følelser.

Vi har ofte senere brugt denne form for disciplinering og har fundet ud af, at det er en effektiv måde at bevare en kærlig atmosfære i vores hjem. Når man tidligt i livet lærer at se efter en persons gode egenskaber, vil det gøre os lykkeligere og bedre beredt til at komme godt ud af det med andre i fremtiden. □

ILLUSTRERET AF LOUI ANDERSON

HVORDAN MAN OVERVINDER FRISTELSEN TIL AT TAGE NARKOTIKA

Der er ikke nogen, der har forsøgt at få mig til at drikke alkohol eller tage narkotika endnu. Jeg tror virkelig på visdomsordet, men jeg spekulerer på, om jeg har mod til at sige nej. Jeg hader at sige nej til nogen eller gøre dem vrede på mig. Hvad kan jeg gøre for at være sikker på, at jeg ikke giver efter?

Svarene har til hensigt at hjælpe og vejlede, men er ikke udtryk for Kirkens lærdomme.

VORES SVAR

Du skal vide, at du ikke er alene, når det drejer sig om fristelser i forbindelse med alkohol og narkotika eller med at være bange for, hvordan du vil blive behandlet, når du siger nej.

Svaret til dit spørgsmål er, at du må begynde med at forberede dig længe inden, du står over for en overtalende ven, der har en øl i hånden. Du må beslutte nu, inden i dig selv, at narkotika og alkohol ikke er godt for dig, og at du aldrig vil indtage disse ting.

For at hjælpe dig med dette, må du først lære kendsgerningerne at kende. Narkotika og alkohol er stærke kemikalier, der ændrer

sindsstemningen, og som er giftige for det menneskelige legeme, især for nervesystemet. De kemiske reaktioner, der forekommer i hjernen, og som fremkalder „det sjove“, er selve de processer, som nedbryder legemet, forgifter sindet og ødelægger brugerens ånd. Vor himmelske Fader gav os kloge råd, da han rådede os til at undgå disse stoffer.

Efter at du har taget en beslutning om ikke at bruge disse kemikalier, skal du beslutte, hvordan du undgår mennesker, steder og situationer, hvor der findes alkohol og narkotika. En klog far rådede sine børn til at „holde sig fra

mørke steder“. Et vellykket behandlingsprogram for alkoholist og narkomaner råder de unge afhængige, som er ved at blive raske, til at prøve at finde nye interesser og nye venner, så de undgår fristelser.

På trods af dine anstrengelser, kan du stadig blive opfordret til at tage disse skadelige stoffer. Det er derfor, du må lære at øve dig i måder, hvorpå du kan sige nej. Få råd af venner, der ikke tager narkotika, forældre, ungdomsledere, seminarlærere, din biskop osv., og øv dig i at sige nej sammen med dem. Hvis du gør dette, vil du vide nøjagtigt, hvad du skal sige og gøre, når tilfældet opstår.

Du skal også vide, at din tøven med at sige nej, antyder, at du muligvis mangler selvtillid. Når vi af og til har svært ved at sige nej til andre og at sætte grænser, som er i vores egen interesse, så er det fordi, vi mangler følelsen af selvverd.

Selvverd, eller den måde, hvorpå vi ser på os selv, er noget vi

opnår ved det vi gør. Når vi gør det gode, har personlige sejre, udvikler vore talenter og oplever personlig udvikling, har vi tendens til at se os selv i et bedre lys. Søg og skab vellykkede oplevelser (ligegyldig hvor små de er) for dig selv, og så vil du komme til at se på dig selv, som en, hvis mening har betydning. Det gør det meget lettere at sige nej, når det er nødvendigt.

Kærlighed til dig selv er en gave, som du giver dig selv. Vor himmelske Fader giver frit sin kærlighed til alle sine børn, syndere som hellige, og værdsætter dig højt på grund af din guddommelige værdi. Når du nu ved, at du er hans barn, burde du så ikke vise dig selv denne betingelsesløse kærlighed? Når du har oplevet og erkendt Guds omfattende kærlighed til dig, vil det være lettere at tage beslutninger, der gavner dine guddommelige muligheder, uanset hvem, du skal sige nej til.

Til sidst skal du vide, at selv om nogle af de beslutninger, vi træffer som Frelserens tilhængere, ikke er populære i verden, vil du få stor glæde og mange velsignelser, når du følger stien. I bjergrædikenen sagde Jesus: „Salige er de, som er forfulgte for retfærdigheds skyld, thi Himmeriget er deres“ (Matt. 5:10).

Sæt din lid til den, som elsker dig mest og kender dig bedst, og han vil give dig styrke i denne beslutning, og i hvilken som helst prøvelse, du kan møde. Bed om mod til at gøre det, du ved er rigtigt, og gør det så. Når du gør det, vil du få velsignelser i form af et sundt legeme, et rent sind og en stærk ånd.

DE UNGES SVAR

Jeg begik en fejl, der svarer til den, du ønsker at undgå, fordi jeg var bange for, at jeg ikke ville blive accepteret af mine såkaldte venner. Det er den største fejl, jeg nogen sinde har begået. Jeg var slave af denne uvane i næsten otte år. Jeg er i øjeblikket ved at komme mig over min afhængighed.

Narkotika forårsagede, at min kærlighed til livet langsomt forsvandt. Jeg var parat til at opgave livet, da jeg besluttede mig til at ændre mig. Jeg måtte af med en „ven“ for at kunne give slip på de bånd, der bandt mig.

Nu elsker jeg mig selv nok til, at ingen kan rukke ved det, jeg er. Jeg kender dig ikke personligt, men jeg elsker den person, du ønsker at blive. Hvis du nogen sinde må give slip på en ven for at beskytte dig selv, så gør det. Hvis dine venner insisterer på at falde, så gå ikke omkuld sammen med dem.

Navn tilbageholdt

Hovedsagen er, at man er sammen med mennesker, man kender og stoler på, som ikke vil presse en til at gøre noget forkert. Narkotika og alkohol er meget nærværende problemer i denne verden, og du skal vælge mere stabile venner end dem, som har disse problemer. Men allervigtigst er det, at du kender dig selv. Jeg ville aldrig gå derhen, hvor jeg ikke kunne stole på mig selv, eller hvor jeg kunne blive fristet til at bryde visdomsordet. Det er simpelthen ikke det værd.

Få venner, der vil beskytte dig mod narkotika og alkohol og ikke friste dig til at tage noget sådant.

Vær dig selv og stå fast ved det, du ved, er rigtigt. Stol på Herren. Du kan ikke få en bedre ven! Og hvis dine venner virkelig er dine venner, vil de ikke overveje nogensinde at presse dig ind i noget, som er forkert.

*Lisa M. Eyres, 16
Phelan, California*

Jeg ved, hvordan du har det. Jeg har allerede fået stillet dette spørgsmål. Hvis en ven spørger dig, om du kunne tænke dig at få noget narkotika eller alkohol, sig NEJ og gå. De vil respektere dig for din viljestyrke.

Sig blot til dig selv i forvejen, at du ikke vil tage narkotika eller alkohol. Jeg ved, at det er svært at sige nej, men når du har sagt det første gang, vil det være meget lettere at sige det næste gang. Held og lykke!

*Andy Johnson, 15
Hughson, California*

Du er heldig, hvis ingen har tilbudt dig blot en cigaret. Jeg var ikke så heldig.

Det begyndte med noget, som jeg troede ville være en middag på en lille café. Da vi var på vej, fortalte min bedste ven mig, at vi i virkeligheden skulle til en fest hjemme hos en bekendt. I stedet for at insistere på, at jeg straks blev kørt hjem, gik jeg med. Det var den første fejl.

Den anden fejl begik jeg, da jeg besluttede, at det så dumt ud, at jeg var den eneste, der ikke drak, så jeg gav efter og fik nogle få drinks. Det var indledningen til mine problemer med alkohol.

Jeg ville ønske, at jeg kunne få andre til at føle, hvordan det er, at være i sådan et fængsel. Hele ens virkelighedsforummelse er ude af funktion, så man er helt ligeglad med, hvad man gør. Derfor skal du være bange! Det vil spare dig for mange tårer og megen sorg, og måske endog dit liv, hvis du blot er bange!

Vær altid opmærksom på, at der er en vej tilbage, hvis du skulle komme væk fra jernstangen. Men det vil spare dig for en masse smerte og tid og vanskeligheder, hvis du aldrig giver slip.

Husk blot, at vor himmelske Fader elsker dig så meget, at han gav sin Søn for dig. Kast det ikke bort.

Navn tilbageholdt

Jeg tror, at gruppepres er et af de sværeste problemer, man skal overvinde i skolen. Af og til er det meget skræmmende at være anderledes. Der er ingen, der ønsker at blive afvist. Men du vil blive overrasket over, hvor mange af dine venner, der helst ikke vil drikke, ryge eller tage narkotika, men som er bange for at indrømme det.

Der var 500 elever i min skole, og jeg var én af kun tre sidste dages hellige. Jeg sendte 50 invitationer ud til en fest ved min 16-års fødselsdag. Sidst i invitationerne skrev jeg: „Ingen alkohol, tobak eller narkotika“. Da jeg sendte invitationerne ud, var jeg og mine forældre

bange for, at der ikke ville komme nogen til festen. Men alligevel var der 35 ud af de 50, jeg inviterede, der kom.

Omkring en måned senere fik jeg en invitation til en fest hos en ven. Sidst i invitationen stod der: „Ingen alkohol, tobak eller narkotika“. I løbet af de næste to år fik jeg mange lignende invitationer.

Det, du skal gøre, er at beslutte lige nu, hvad du vil gøre og så holde fast ved det. Sande venner vil acceptere dig, som du er. De fortsætter måske med at ryge eller drikke, men de vil ikke presse dig, når du høfligt har sagt: „Jeg ryger ikke“ (eller drikker eller lign.). Hvis de fortsætter med at presse dig, så find dig nye venner, som accepterer dig, som du er, samt det, du står for.

*Michelle Seibert, 21
Merritt Island, Florida*

Jeg ved, hvordan du har det. Det er meget skræmmende. Jeg har fået tilbudt narkotika og alkohol i skolen. Jeg ved, hvad narkotika og alkohol kan gøre ved legemet, men jeg tænkte alligevel: „Hvad skal jeg gøre? Jeg ved, at det ikke er rigtigt, men jeg ønsker at få nye venner og holde på dem, jeg har.“

Vi bliver prøvet. Jeg bad og huskede Lære & Pagter 89:7: „Thi stærke drikke er ikke for maven, men til at vaske kroppen med.“ Jeg huskede også Herrens løfte om, at han ikke vil prøve os ud over vores evner.

Husk, at Herren elsker dig, og han ønsker ikke, at du skal tabe. Han vil hjælpe.

*Benjamin Godfrey, 15
Rochester, New Hampshire*

Herren kender alle de prøver og vanskeligheder, som ungdommen i de sidste dage gennemgår, men når du husker, at han altid er der for at hjælpe dig, og at han elsker dig, vil det hjælpe dig til at være sikker på, at du ikke giver efter for fristelser.

Husk Nephis trofaste ord og tro på, at Herren aldrig giver en befaling til sine børn uden at berede en udvej, så de kan gøre det, han har befaleet.

*Christeena M.
Riggs, 17
Chandler, Arizona*

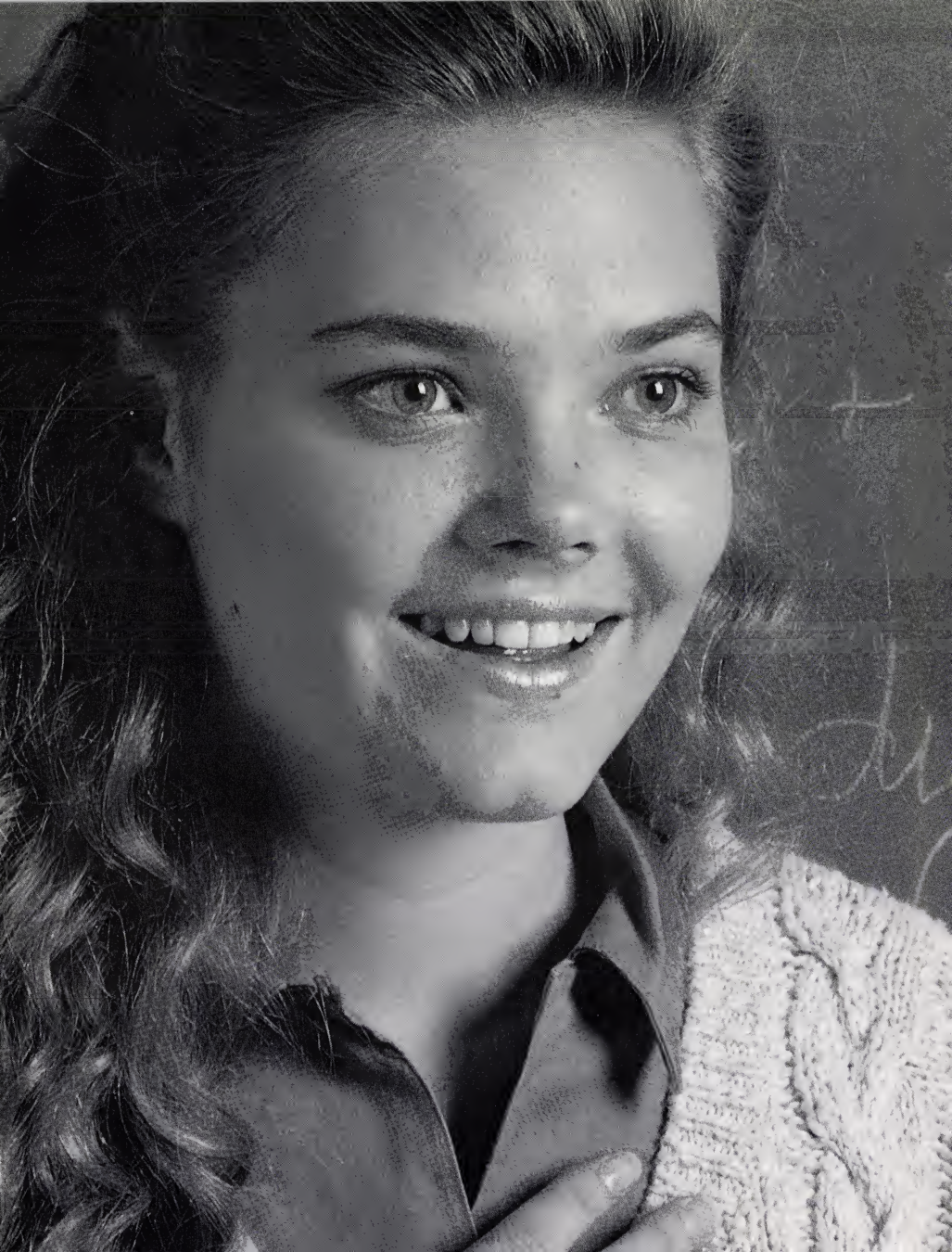
Nøglen til at overvinde gruppepres er at beslutte sig til lige nu at sige nej, og når så situationen kommer, at sige nej med det samme. På den måde ved alle, hvor du står. De fleste mennesker vil respektere din beslutning, hvis du er ærlig over for dem med det samme. Hvis de alligevel ikke respekterer din beslutning, er de ikke sande venner. En rigtig ven elsker dig og ønsker ikke at såre dig. Jesus Kristus og vor himmelske Fader er sande venner og vil velsigne dig for din beslutning til at sige nej.

Herren elsker dig og forlader dig aldrig. Du er Guds barn. Bed ham om hjælp.

*Jason Wheeler, 18
Ririe, Idaho*

DU VED DET I DIT HJERTE

Timen var ved at begynde, og jeg var lige så nervøs som en kat i tordenvejr. Efter vi var blevet råbt op, skulle vi begynde med Kenneths foredrag. Det gav mig omkring 15-20 minutter. Hvorfor skal jeg holde mit foredrag i dag? tænkte jeg. Hvorfor havde jeg valgt Joseph Smith som min „berømte amerikaner“?

Hovedparten af klassen var baptister, deriblandt læreren. Jeg var den eneste mormon i hele gruppen. Jeg må have følt mig meget modig den dag, jeg valgte dette emne.

Kenneth var næsten færdig. Der var ingen spørgsmål til hans tale om præsident Dwight D. Eisenhower. Det var min tur.

„Min ‚berømte amerikaner‘ er Joseph Smith“, begyndte jeg. „Han blev født i . . .“ Min tale varede omkring ti minutter – ikke dårligt.

„Er der nogle spørgsmål?“ spurgte læreren.

Der var så stille, at man kunne høre en nål falde til jorden.

„Jeg har et,“ sagde min lærer. „Hvad hedder den kirke, Joseph Smith oprettede?“

Jeg vidste, at jeg havde glemt et eller andet, og at det ville være det vigtigste. Jeg svarede: „Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, mere almindelig kendt som mormonkirken.“

Det satte gang i spørgsmålene: Hvor kom pladerne fra? Hvem var Moroni? Hvordan fik han pladerne? Og ja, det sædvanlige spørgsmål: Hvad med polygami? På dette tidspunkt havde jeg det temmelig godt. Jeg svarede på alle de spørgsmål, jeg kunne, og så spurgte en af eleverne, som jeg altid vil være taknemmelig for: „Hvordan ved du, at det er sandt?“

Dette spørgsmål rørte mig. Jeg følte Ånden stærkt i mit hjerte og i lokalet.

Jeg så på spørgeren og sagde: „Bill, har du nogen sinde følt så godt for noget, at uanset hvad andre sagde, så vidste du, at det var rigtigt? Du ved det i dit hjerte, og ingen kan få dig til at tro andet?“

Der blev stille i klassen. Selv læreren havde ikke noget svar.

Jeg vil altid være taknemmelig for Bill, der fik mig til at indse, at jeg har et vidnesbyrd, og at jeg ikke skal beholde det for mig selv.

Jeg havde stået foran klassen og besvaret spørgsmål i mere end en halv time. Vi gik endog glip af en del af frikvarteret. Jeg følte mig rigtig godt tilpas resten af dagen.

Denne oplevelse hjalp mig til at indse, at mennesker gerne vil vide noget om evangeliet. Jeg indså også, at jeg har pligt til at fortælle andre om min viden. □

KRISTI LIV

MALERIER AF CARL BLOCH (1834-1890)

2. DEL

I sidste måned introducerede vi en artikel i to dele om scener fra Frelserens liv, malet af den danske kunstner, Carl Bloch. I anden del, viser vi flere af Blochs værker og følger denne talentfulde kunstners liv.

De viste scener er naturligvis et udtryk for Blochs fantasi og talent. Carl Bloch var søn af en købmand, og forberedte sig som dreng til at blive kadet. I Carls unge år begyndte hans kunstneriske talenter imidlertid at udvikle sig. I 1849, i en alder af 15 år, kom han ind på Københavns kunstakademi. I 20-års alderen udstillede han sine værker, og som 25-årig modtog han et rejsestipendium og rejste til Rom, hvor han blev til 1865.

Der blev han påvirket af de italienske mestres værker, og han begyndte at koncentrere sig om at male scener fra store begivenheder. Til sidst fokuserede han på danske historiske begivenheder samt historier fra Bibelen. Det var en beslutning, der gav ham stor anseelse i Danmark under hele hans karriere. I slutningen af sit liv virkede han som leder for Det Kongelige Danske Kunstakademi og blev æret i flere lande for sit arbejde.

Hen mod afslutningen af sine italienske studier – tre år før han giftede sig med en smuk og blid pige, Alma Trepka, med hvem han fik otte børn – modtog den 31-årige Carl Bloch en imponerende bestilling. Han skul-

le male 23 malerier til bedestolen i den genopbyggede Frederiksborg slotskirke, som var blevet hærget af en brand i 1859. Bloch arbejdede med malerierne i de næste 14 år. For de danske kunstkere var Carls stil i scenerne både moderne og enestående, og motiverne var minder om livet, som han havde set det i Italien.

Foruden disse 23 billeder om Kristi liv, udførte Bloch også mindst 8 billeder til altertavler om Herrens liv for andre danske og svenske kirker. I de sidste 20 år af hans karriere udviklede han et talent for radering, og hans værker var så populære, at to år før hans død, skrev en dansker: Bloch har „vundet berømmelse som enestående inden for maleri og radering på sin tid“.

For alle, som elsker Herren, Jesus Kristus, er det især billederne af Frelseren, der værdsættes. I Carl Blochs værker ser vi den ånd, som Johannes Døber skrev om Jesus: „I det var liv, og livet var menneskenes lys.

Og lyset skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det . . .

Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.

Men alle dem, som tog imod ham, gav ham magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn“ (Joh. 1:4-5, 11-12).

*Jesus (tager) Peter
og Jakob og Johannes
med sig og fører dem
op på et højt bjerg,
hvor de var helt
alene. Og han blev
forvandlet for deres
øjne . . .
Og Elias tillige med
Moses viste sig for
dem og samtalede
med Jesus“
(Mark. 9:2, 4).*

Redaktionen

Og da han gik videre, så han en mand, som havde været blind fra fødselen . . . Han kom dyndet på hans øjne og sagde til ham: 'Gå hen og tvæt dig i dammen Siloam' . . . Han gik så bort . . . og kom seende tilbage''
(Joh. 9:1, 6-7).

Han råbte med høj
røst: 'Lazarus, kom
herud!' Og den døde
kom ud med fødder og
hænder omvundne
med ligklæder''
(Joh. 11:43-44).

Derefter bar de
 nogle små børn til
 ham . . . men
 disciplene truede ad
 dem. Da sagde Jesus:
 „Lad de små børn
 være; I må ikke
 hindre dem i at
 komme til mig; thi
 Himmeriget hører
 sådanne til“
 (Matt. 19:13-14).

Og han sagde til dem: „Jeg har hjerteligt længtes efter at spise
 dette påskemåltid med jer, før jeg skal liide. Thi jeg siger jer, at jeg
 skal aldrig mere spise det, før det fuldkommes i Guds rige“
 (Luk. 22:15-16).

*Da Jesus vidste,
at alt nu var fuldbragt
... sagde han; 'Det
er fuldbragt!' og han
bøjede hovedet og
opgav ånden''
(Joh. 19:28, 30).*

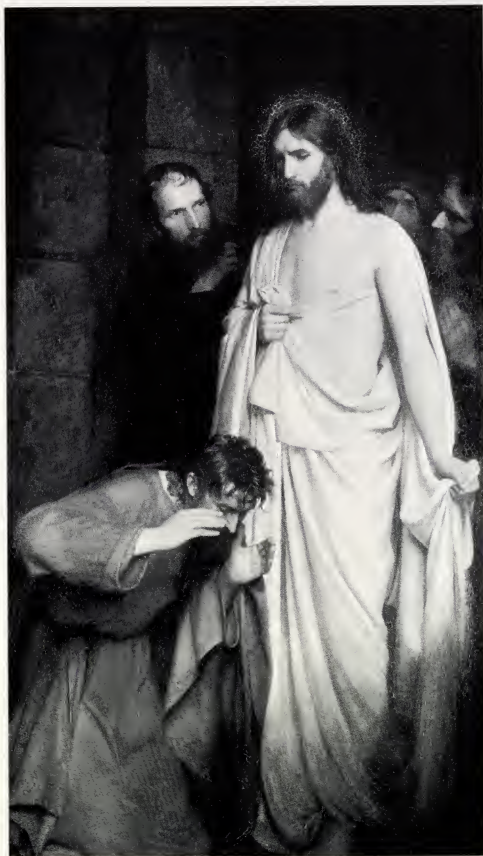
Da vendte Herren sig om og så på Peter; og Peter kom Herrens ord i hu, hvordan han havde sagt til ham: 'Før hanen galler i nat, skal du fornægte mig tre gange.' Og han gik udenfor og græd bitterligt."
(Luk. 22:61-62).

De tog så Jesu
legeme og svøbte det i
linklæder . . . Ved det
sted, hvor han var
blevet korsfæstet, lå
der en have, og . . .
en grav, hvori der
endnu aldrig var lagt
nogen. Der lagde
de Jesus”
(Joh. 19:40-42).

„DEN TVIVLENDE TOMAS”/SUPER STOCK

Derefter sagde han til Tomas: „Ræk din finger frem, se, her
er mine hænder; og ræk din hånd frem og stik den i min side,
og vær ikke vantro, men troende!” Tomas svarede og sagde
til ham: „Min Herre og min Gud!”
(Joh. 20:27-28).

Jeg glemmer aldrig mit første interview med biskoppen for at få en tempelanbefaling, da jeg forberedte mig til at tage til templet for at få min begavelse. Biskoppen var min far. Vi tilbragte hver dag meget tid sammen, og han kunne have interviewet mig derhjemme, i laden, ude i marken eller i vores bil

MIN FAR OG MIN TEMPELANBEFALING

eller på et hvilket som helst andet belejligt sted. Men far ønskede at gøre det til en særlig begivenhed, som jeg ville huske.

En dag modtog jeg en telefonopringning fra biskoppens kontor. Far ville lave en aftale med mig for et anbefalingsinterview. Jeg syntes, det var underligt, for han havde aldrig før ringet til mig for at få en aftale til et interview eller noget andet med mig. Vi aftalte et tidspunkt, hvor vi skulle mødes på biskoppens kontor. Tidspunktet oprandt. Da jeg kom ind på hans kontor, var hans skrivebord fuldstændigt ryddet, hvilket

ILLUSTRERET AF SCOTT SNOW

var usædvanligt, fordi normalt ville det have været dækket af papirer og bøger. Kun skrifterne lå der. Foruden det normale interview ville far gøre det til en belærende oplevelse for mig.

Han skubbede skrifterne over på min side af bordet og bad mig om at læse: „Du skal elske din næste som dig selv. Du skal ikke stjæle, ej heller bedrive hor, ej heller slå ihjel eller gøre noget sådant” (L&P 59:6). Den sidste sætning bed sig fast i mit sind.

Vi talte om, hvad det vil sige at være moralsk ren. Samtalen fokuserede på renhed i tanke. Vore tanker, sagde han, udvikler sig sædvanligvis til handling. Hvis vores tanker er rene, vil vi aldrig begå handlinger, som vil hindre os i at få en tempelanbefaling.

Så tog han skrifterne og læste: „Alle hellige, der erindrer sig disse ord, følger dem og vandrer i lydhed mod disse bud, skal få sundhed i navlen og marv i benene.

De skal finde visdom og store skatte af kundskab, ja, endog skjulte skatte.

De skal løbe og ikke blive trætte; de skal gå og ikke blive matte.

Og jeg, Herren, giver dem den forjættelse, at dødens engel skal gå forbi dem, ligesom Israels børn, og ikke slå dem ihjel. Amen” (L&P 89:18-21).

Med dette løfte fra Herren i tankerne talte vi om værdien af at lade vores fysiske legeme være sunde boliger for vore evige ånder. Menneskets ånd bør bo i det reneeste tabernakel, vi kan bygge, mens vi er her på jorden.

Så gav min far mig skrifterne igen for at læse: „Se, der skal føres en optegnelse af jer, hvori du skal kaldes seer, oversætter, profet, en Jesu Kristi apostel, ældste i kirken gennem Gud Faderens vilje og vor Herres Jesu Kristi nåde.

Og du bliver inspireret af den Helligånd til at lægge kirkens grundvold og opbygge den i den allerhelligste tro,

kirken, som blev oprettet i det Herrens år atten hundrede og tredive i den fjerde måned og på den sjette dag i den måned, der kaldes april.

Derfor skal du, min kirke, give agt på alle de ord og

befalinger, han giver dig, eftersom han modtager dem, så længe han vandrer i hellighed for mig” (L&P 21:1-4).

Vi talte om nødvendigheden af at ære og støtte profeten. Vi har fået løfte om, at Herren aldrig vil lade sin profet lede os vildt. Det er en sikker grundvold, som vi kan bygge vores liv på.

Dernæst læste min far: „Der er en lov, uigenkaldelig fastsat i himlen før denne jords grundvold blev lagt, ifølge hvilken alle velsignelser er forjættede.

Og når vi opnår en velsignelse fra Gud, så er det ved lydhed mod denne lov, ifølge hvilket den er forjættet” (L&P 130:20-21).

Vi talte om vigtigheden af at være lydig over for Herrens lov, og at betaling af tiende og offerydelser til ham er en prøve på vores tro.

Til sidst læste vi fra skriften: „Sløret blev borttaget fra vort sind, og vor forstands øjne åbnedes.

Vi så Herren stå på talerstolens brystværn foran os, og under hans fødder var et fint lagt gulv af ægte guld af farve som rav.

Hans øjne var som en ildslue, hans hår var hvidt som nyfalden sne, og hans ansigt overgik solen i klarhed. Hans røst var som store vandes brusen, ja, Jehovas røst, som sagde:

Jeg er den første og den sidste. Jeg er den, som lever. Jeg er den, der blev slået ihjel, og jeg er jeres Talsmand hos Faderen” (L&P 110:1-4).

Vi talte om det evige håb, vi har i vor Herre og Frelseres forsoning, og hvor nødvendigt det er, at vi deltager i disse hellige ordinanser, så vi kan modtage den største gave, han kan give os, det evige livs gave, evigt liv sammen med ham.

Far udfyldte min tempelanbefaling og bad mig om at underskrive den. Han gav mig et varmt håndtryk og lykønskede mig for at være værdig til at have en tempelanbefaling. Jeg forlod opløftet kontoret, fordi jeg havde bestået en af de vigtigste prøver i mit liv. Jeg var blevet bedømt som værdig til at have en tempelanbefaling. Jeg forpligtede mig over for mig selv til, at jeg altid ville leve værdig til at have en tempelanbefaling.

Jeg tror ikke, at tempelanbefalingens betydning har

gjort et større indtryk på mig, end da jeg var stavspræsident i Boston i Massachusetts. I staven var der en kær dame, en enke, som boede i en af de fattigere dele af Boston. Hun kæmpede for at klare sig, men hun var uafhængig og ønskede ikke at være en byrde for andre. Hun havde ikke råd til at flytte til en bedre del af byen, og efterhånden som området blev værre og værre, blev hun næsten fange i sit eget hjem. Når hun gik i forretningerne var folk på gaden meget uvenlige. Engang var hun endog blevet slået omkuld, og hendes penge var blevet taget fra hende.

Hun satte lid til, at præstedømmet var med hende, når hun gik ud for at få livets nødvendigheder. Hun havde udviklet et særligt adgangssystem, når vi kom. Vi bankede på døren til hendes lejlighed og hørte hendes lille, svage stemme gennem døren: „Hvem er det?“ Vi svarede med vore navne, og så sagde hun: „Stik jeres tempelambefalinger ind under døren, så jeg kan se, om det er jer.“ Når vi havde gjort det, låste hun døren op, så vi kunne få lov til at komme ind.

Jeg har ofte tænkt på, hvor symbolsk det er. En tempelambefaling – et lille stykke papir – repræsenterer os og viser vores værdighed til at modtage templets velsignelser.

Må vi altid være værdige til at have en tempelambefaling. Må det være et af vore mål i livet, regelmæssigt at sidde foran vores præstedømmeleder og erklære vores værdighed til at få dette synlige bevis på, at Herren godkender det liv, vi lever, og finder os værdige til at komme i hans hellige hus.

Lær Herrens lærdomme. Lev i trofasthed mod de principper, vi ved, er rigtige. Det er en prøve for os, så vi kan komme videre. Hvis vi altid er værdige til at have en sådan anbefaling og ærligt kan svare på anbefalingsspørgsmålene, er vi på vej mod den største gave, Herren har givet os. Må Herren velsigne os, så vi med fasthed kan beslutte os til altid at være værdige til at komme i templet. Dette er Herrens værk. Han lever. Gud er vores evige Fader, og Jesus er verdens Frelser. Det bærer jeg højtideligt vidnesbyrd om. □

SIG MIG, HVEM DU OMGÅS . . .

Chris Crowe

Undskyld, drenge," sagde en høj stemme bag ved John og mig, da en tung hånd lagde sig på hver vores skuldre, „men jeg tror, I har noget, der ikke tilhører jer."

Jeg var alt for forbavset til at tale, men det var min ven, John, ikke.

„Hvad bilder du dig ind?" sagde han, da han vred sin skulder fri af grebet og vendte sig om for at se manden, som havde talt så pludselig til os. „Vi har ikke gjort noget. Hvem er du?"

Mandens ansigt blev rødt. „Jeg er hr. Kennard, ejeren af den butik, du lige gik ud af," sagde han. „Og jeg så dig stjæle de stykker chokolade."

Stjæle? Chokolade? Jeg så på John. Han blinkede ikke engang, da han blev ved med at argumentere.

„Hvad mener du, jeg har lige købt dem."

„Hør nu her, dreng, jeg så dig tage de stykker choko-

lade og putte dem i din jakkelomme. Så så jeg dig gå ud af butikken uden at betale og møde din medskyldige her."

„Og du," sagde han, idet han så på mig, „er lige så skyldig. Jeg så dig række ud efter chokoladen, lige så snart han der kom ud af butikken. Selv om du ikke stjal det, er du lige så skyldig, fordi du lod ham gøre arbejdet og så delte det stjålne med ham."

Hans ord chokerede mig. „Lige et øjeblik. Jeg har ikke gjort noget."

„Det var det, din ven sagde."

„Nej, det er rigtigt, jeg har ikke gjort noget. Jeg vidste ikke, at han ville stjæle det." Jeg forklarede hr. Kennard, hvordan John havde fortalt mig, at han havde nogle penge og bad mig om at vente udenfor, mens han gik ind for at købe noget.

Hr. Kennard troede mig ikke. „Hør nu her," sagde

han, „jeg har ikke hele dagen til at stå herude og høre historier fra et par unge butikstyre. Hvad hedder I?”

Han skrev vores navne ned og fik os til at gå tilbage ind i butikken, mens han ringede til vores forældre. Jeg var vred – vred over at blive beskyldt for at være butikstyre og vred på John, fordi han stjal og fik mig rodet ind i det.

„Jeg er ked af det,” mumlede John, da vi sad på hr. Kennards kontor.

„Ikke nær så ked af det som jeg er.”

„Helt ærlig, Chris, jeg er ked af det. Jeg troede ikke jeg ville blive opdaget. Det er aldrig sket før.”

„Jeg har ikke lyst til at tale om det. Glem det!” Vi sad i stilhed til vores forældre kom og hentede os.

Da far og jeg endelig var alene i bilen, fortalte jeg ham hele historien.

Han lyttede stille indtil jeg var færdig, og så startede han bilen. Da vi kørte væk fra butikken, sagde han: „Jeg tror på dig, men du kan ikke bebrejde hr. Kennard for ikke at tro dig. Du må indrømme, at det så ud som om, du var skyldig. Det er sådan et tilfælde, hvor du er skyldig på grund af dem, du er sammen med. Du har før hørt mig sige, at du bliver dømt i henhold til dem, du er sammen med, har du ikke? I dag så det ud som om, at du var butikstyre, fordi du var sammen med en.”

I ugerne og årene siden denne oplevelse, har jeg tænkt over det, far sagde om at blive dømt efter dem, man er sammen med. Det var ikke godt for mig at være ven med John. Men jeg lærte betydningen af at have de rigtige venner. Heldigvis havde jeg mange andre venner, gode venner, som fik mig til at se god ud, fordi jeg var sammen med dem.

To af mine gode venner var Walt og Liz. De havde stor indflydelse på mig i gymnasietiden. Jeg var ikke medlem af Kirken dengang, men jeg var meget interesseret i sport. Fordi jeg tog sporten alvorligt, drak jeg ikke, røg ikke og tog ikke narkotika. Det var der heller ikke nogen af mine venner, der gjorde, før det andet år i gymnasiet. Pludselig tilbragte de fyre, jeg plejede at spille basketball med, deres weekender med at drikke sig fuld ved fester. Jeg gik til et par af festerne, men jeg kunne ikke lide det, jeg så, så jeg holdt op med at komme sammen med dem.

Det var dengang jeg rigtig kom til at kende min mor-nonnen, Walt. Når alle andre gik til fester, fandt han

og jeg noget bedre at tage os til. Walt gjorde det let for mig at være god, fordi jeg vidste, at han hverken drak eller røg, så jeg følte heller aldrig presset.

Walt bandede ikke, og han rettede mig altid, når jeg gjorde det. Han var høflig og velopdragen (det meste af tiden), og når jeg var sammen med ham, følte jeg, at jeg skulle prøve at opføre mig lidt bedre. Han deltog også i sport, ligesom jeg, men han tog sine studier alvorligt. Han studerede flittigt og fik gode karakterer (det fik jeg kun engang imellem). At være ven med Walt gjorde mig ikke fuldkommen, men jeg lærte, hvordan jeg kunne forbedre mig.

Selvfolgelig lagde Walt også lidt venligt pres på mig omkring hans kirke. „Chris,” sagde han, „du kunne ligeså godt være mormon – du drikker ikke, du ryger ikke og tager ikke narkotika. Du er faktisk mormon.” Efterhånden som vi blev bedre venner, talte vi meget om hans kirke, og jeg begyndte at møde andre unge sidste dages hellige.

En af dem var Walts veninde, Liz. Hun var en sød, åben mormonpige, som jeg havde for vane at drille uhæmmet. Liz var den fuldkomne dame, og efterhånden som vi kom til at kende hinanden bedre, begyndte hendes gode påvirkning at ændre mig. Jeg holdt op med at bande. Og vigtigst af alt, jeg blev interesseret i Kirken.

Det var ikke let for mig, som var katolik, at overveje at ændre religion, men gode venner som Walt og Liz gjorde det lettere for mig at undersøge Kirken. Liz opmuntrede mig til at søge sandheden og gøre det, der var rigtigt. Og da jeg havde fået et vidnesbyrd, gav hun og Walt mig den styrke og det mod, jeg havde brug for, for at føre min beslutning om at blive døbt ud i livet.

Jeg ved, at der er blevet sagt meget om, hvor dårligt gruppepres kan være, og det kan være meget slemt. Men når jeg ser tilbage på de venner, som jeg har været glad for at være sammen med, vil jeg sige, at gruppepres også kan være meget godt. Mine venner har hjulpet mig til at blive bedre, end jeg ville have været uden dem. □

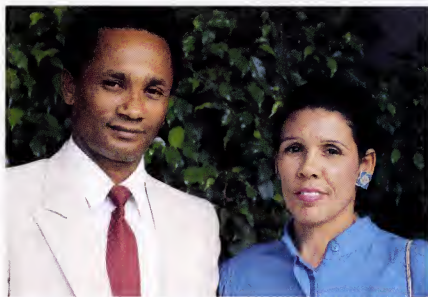
Broder Crowe er assisterende professor i engelsk ved Brigham Young Universitetet på Hawaii og stavsassistent i Laie Hawaii North Stake.

„Bjergprædikenen“, af Carl Bloch

„Da han (Jesus) så folkeskarene, gik han op i bjergene; der satte han sig og hans disciple kom hen til ham. Så tog han til orde (og) lærte dem“ (Mattæus 5:1-2).

Øverst: Héctor Antonio og Benita Liberato, som blev døbt i 1983 i Santo Domingo, er nogle af „pionererne“ i Kirken i Den Dominikanske Republik.

Nederst: Cécar Lozano, fra Cuba, og hans hustru, Lillian, tilsluttede sig Kirken i 1989 i Santiago i Den Dominikanske Republik, fordi medlemmerne „var så gode mod hinanden“. Se „Hellige fra Den Dominikanske Republik“, s. 10.

PBMA9105DA

91985110

DANISH

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY

MAY 04 1991